Leto LXIX | Štev. 209 a | V Ljubljani, v soboto, 6. septembra 1941-XIX | Poštnina plačana v gotovini. | Prezzo — Cena L 0.70

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.
Podružnica: Novo mesto.

SLOVENEC

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P.: Lubiana 10.650 per gli abbonamenti: 10.349 per le inserzioni.
Filiale: Novo mesto.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.
Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Sovjeti priznavajo skrajno resni položaj Leningrada

Vojaška pobuda je trdno v rokah Osiščnih držav - Rusi silijo civilno prebivalstvo v boj

Milan, 5. sept. DNB. V »Popolo d'Italia« piše Appelius k bitki za Leningrad, da je Stalin ukazal braniti mesto brez ozira na hude izgube. Stalin upa, da bi zima zlomila polet nemških in finskih čet. Toda Stalin pozablja, da je finsko-sovjetska vojska bila pozimi in da so tudi nemške čete zelo dobro opremljene za zimsko vojsko, kakor je pokazala vojska na Norveškem.

Bern 5. sept. AS. V Moskvi izjavljajo, da je bil Leningrad proglašen za operacijsko področje in razdeljen v 24 sektorjev, ki ima vsak svojega poveljnika. Prebivalstvo je prejelo ročne granate, ki se jih bo moralo poslužiti v primeru, da bi Nemci zmogli obrambni pas. Delavci iz znanih tovarn Kutilov so prekinili delo in so bili vključeni v delavsko milico, ki je bila poslana v prve črte. Le majhen del delavcev dela po tovarnah za strelivo.

Bern, 5. sept. DNB. »Exchange Telegraph« podaja v četrtek zvečer sledeči pregled bojišča iz Moskve:

Bitka za Leningrad, zelo težki boji na srednji fronti in pri Odesi se nadaljujejo z nezmanjšano silovitostjo. Za severno-zapadni sektor je bil imenovan poseben obrambni svet, ki naj brani Leningrad. Sprejetih je bilo že več odločilnih sklepov. Mesto je proglašeno za operacijsko področje in vsak stanovalec je z vsem, kar ima, direktno podrejen obrambnemu svetu. Od desete ure zvečer do petih zjutraj se sme bivati na cestah samo s posebnim dovoljenjem. Točenje alkoholnih pijač je po deseti uri prepovedano.

Vsaka tovarna in vsako podjetje z več kakor petimi delavci sestavlja obrambno skupino. Delavci v tovarnah so dobili orožje in strelivo, kar morajo imeti stalno pri roki. Bitka za Leningrad se na treh odsekih nadaljuje z nezaslišano silovitostjo. Izgube napadalcev in branilcev so izredno velike. Vorošilov organizira vedno nove protinapade in iz obrambe prehaja v napad, da ne bi mogel nasprotnik dobiti časa in s potrebno skrbnostjo pripraviti velike masovne operacije. Ob reki je v teku dopoldneva prišlo ponovno do silovitih bližinskih bojev. Nemški in finski oddelki se nahajajo na zunanjih utrdbah Leningrada.

Pri Gomelu so zelo težki boji. Vendar pa je položaj nepregleden. Nemški oklepni oddelki, ki so med Gomelom in Brjanskim bili odtrgani od pehote, so se sedaj naenkrat pojavili v bližini Brjanska. Severnozapadno od Smolenska so armade maršala von Bocka pričele s protiofenzivo. Na obeh straneh očitno zbirajo sveže čete in jih vodijo na bojišče. Vojnim dogodkom, ki se tu odvijajo, se v glavnem stanu pripisuje največja važnost.

Nemško vojno poročilo

Hitlerjev glavni stan, 5. septembra. Na vzhodnem bojišču uspešno vojskovanje. Obkroževanje Leningrada napreduje. Tudi mesto samo je že pod ognjem težkega nemškega topništva. Estonija je očiščena sovražnika.

Ob Angliji so preteklo noč naša letala potopila stražni čoln in tovorno ladjo s 3000 tonami in so težko poškodovala še drugo trgovsko ladjo. — Letalstvo je v ponočnih napadih napadalo pristaniške naprave na škotski in angleški vzhodni obali. Včeraj je britansko letalstvo nad Kanalom imelo težke izgube. Lovci in obrambno topništvo so sestrelili 25 letal.

Nemški strmoglavci so v Sueškem zalivu ponoči 4. septembra potopili trgovski parnik z 8500 tonami in zažgali drug tovorni parnik.

Poizkusi sovjetskih letal, da bi zadnjo noč napadla severno Nemčijo in Berlin, so bili brezuspešni. Letalska obramba je sestrelila en bombnik.

Romunski uspehi iz zraka

Bukarešta, 5. septembra. AS. Romunsko vojno poročilo pohvalno omenja drugo lovsko eskadrilo ki je bila spretna v boju proti številnemu sovražniku in je sestrelila 58 letal, medtem ko je protiletalsko topništvo sestrelilo 21 letal.

V Berlinu ujeta angleška letalca

Berlin, 5. sept. s Vojaki neke protiletalske baterije na periferiji Berlina so v noči na sredo ujeli dva člana nekega štirimotornega angleškega bombnika, strelca Thomasa Allisona iz Newyorka in pilota Richarda Arthurja iz Londona. Oba ujetnika sta izjavila, da sta že štiri mesece pripadala angleškemu letalstvu, v katerega so ju vključili po kratki pripravi. Allison je priznal, da so izgube angleškega letalstva zelo velike.

Sovjetska letala nad Nemčijo

Berlin, 5. sept. AS. Preteklo noč je malo število sovjetskih letal poizkušalo bombardirati Berlin. Eno letalo je bilo sestreljeno. Sovjetska letala niso odvrgla bomb.

Fronte orientale: Il Duce e il Führer incontrano colonne motorizzate del Corpo di Spedizione Italiano in Russia. — Vzhodno bojišče: Duce in Hitler pregledujeta motorizirane kolone italijanskega ekspedicijskega zbora v Rusiji.

Vittoriosi combattimenti aerei su Malta

Attacchi nemici respinti presso Tobruk

Bollettino No 458

Il Quartier generale delle Forze Armate comunica:

Formazioni da caccia della R. Aeronautica in missione operativa nel cielo di Malta e del canale hanno ieri impegnato con la bravura e l'ardimento consueti, in duri successivi combattimenti notevoli forze da cacia avversarie e 22 apparecchi nemici sono stati abbattuti e numerosi altri efficacemente mitragliati e danneggiati. Tre nostri aerei non hanno fatto ritorno alle basi; molti altri sono rientrati con danni e con equipaggi feriti a bordo. In queste azioni si sono distinti in modo particolare i reparti comandati dagli ufficiali piloti: Ten. Col. Carlo Romagnoli, eroicamente comportatosi alla testa del proprio gruppo e mancante all'appello, maggiore Francesco Beccaria, capitani Valentino Festa e Franco Lucchini. Nella notte scorsa la base aerea di Micaba (Malta) è stata nuovamente attaccata da nostri bombardieri. Aeroplani nemici hanno compiuto incursioni sulla zona di Catania e 4 bombardieri su Crotone: lievi danni, la difesa C A di Crotone ha abbattuto due »Bristol Blenheim«. Uno di essi è precipitato nel porto. Tre uomini dell'equipaggio sono stati trovati morti tra i rottami.

Nell'Africa Settentrionale, sul fronte di Tobruk tentativi di attacco di reparti britannici sono stati rintuzzati dalle nostre truppe appoggiate da carri armati e dal fuoco d'artiglieria. L'aviazione dell'Asse ha bombardato apprestamenti ed opere a Marsa Matruh e colonne di automezzi nemici nella zona di Giarabub. Nell'Africa orientale azioni aeree avversarie contro Uolchefit hanno causato soltanto alcune perdite tra la popolazione indigena. Nostri reparti del settore di Culquabert hanno sorpreso e disperso con perdite elementi nemici i quali hanno lasciato nelle nostre mani armi e quadrupedi carici di vettovagliamento.

Italijanske sile so na vzhodnem bojišču na važnem in častnem mestu

Vzhodno bojišče, 5. sept. s. Vse italijanske enote, ki so do sedaj izpolnjevale druge naloge, so se pridružile tistim skupinam, ki so se že zmagovito borile zoper sovjetske čete ob Bugu in ki so se poprej udeleževale drugih važnih pripravljalnih akcij vzdolž Dnjepra. Tako sta se sijajno končali prvi dve razdobji ruske vojne za italijanski ekspedicijski zbor.

V prvem razdobju so italijanski vojaki uspešno sodelovali pri osvoboditvi postojank vzdolž Buga, kar je potem omogočilo naglejšo rešitev položaja v predelu ob Nikolajevu. V drugem razdobju so se italijanske sile združile vzdolž Dnjepra, da bi jih zaposlili za zelo važne naloge na častnem mestu. Naglost manevriranja naših oddelkov in popolno razumevanje nalog, ki so jim bile zaupane, sta pospešila uresničenje združenja sil na Dnjepru, tako da je te sile bilo mogoče neposredno zaposliti komaj nekaj ur potem, ko so prišle tja in so se postavile v prvo črto.

Te čete so posebe namenjene za boj na zelo raztegnjenih frontah, ki zahtevajo od nastopajočih sil ne le izredne gibljivosti in naglosti, temveč tudi zagona in velike vojne skušnje. Te čete so zdaj zaposlene v zelo važni akciji, katero razvijajo v družbi nemških tovarišev. Italijanski oddelki izpopolnjujejo neko nemško skupino, ki s svojimi mogočnimi sredstvi napada nasprotnikov odpor, ga tare in tako odpira pot italijanskim silam. Naloga italijanskih sil pa je, spraviti do boja in iz boja nasprotnika na obeh straneh poti, ki jo začrtajo nemške prednje straže.

Italijanski ekspedicijski zbor je zadnje dni končal neko operacijo te vrste. Dala je zelo zadovoljive uspehe. Akcijo so začeli oddelki pehote in topništva ob sodelovanju pionirjev. Uspešno se je boja udeleževalo tudi letalstvo. Bitka se je začela s popolnim uspehom, zakaj doseženi so bili vsi določeni cilji. Nasprotnik je še enkrat pokazal svojo trmasto voljo do odpora, toda bil je prisiljen odnehati in se umakniti spričo napadov vojska Osi.

Vse italijanske enote in njihova poveljstva v prvi bojni črti navdihuje volja do boja in do zmage.

Angleške pomorske izgube

Berlin, 5. sept. AS. Nemški listi objavljajo podatke o izgubah britanske mornarice do danes. Po teh podatkih naj bi Angseži izgubili trgovinskega brodovja za 13,080.283 ton. Od tega je nemško letalstvo potopilo več kot 9 in pol milijona ton. Podmornice so potopile 3 in pol milijona ton. V teh podatkih so vključene samo ugotovljene izgube, ne pa tiste, ki so jih Angleži še tudi mogli imeti zaradi min in drugih pomorskih pasti. Zelo veliko je bilo tudi poškodovanega angleškega brodovja, ki ne bo moglo več pluti po morju.

Nemško časopisje podčrtava tudi velik **doprinos Italijanov** pri uničevanju pomorske sile sovražnikov. Fašistično letalstvo je potopilo vsaj 120 sovražnih trgovskih ladij in 23 petrolejskih ladij na Sredozemlju. Na Atlantiku so italijanske podmornice potopile 52 ladij in 6 petrolejskih ladij. Razume se, da izguba 203 angleških ladij, ki so jih Italijani potopili, ni vključena v statistične podatke, ki jih Nemci navajajo. K temu poročilu dodajajo Nemci, da osiščne sile polagoma ali zanesljivo uničujejo sovražno moč in preprečujejo dovoz v Britanijo.

Monakovo, 5. sept. AS. Velike izgube, ki so jih pretrpeli Angleži na Atlantiku tudi v mesecu avgustu, so dale tukajšnjim listom povod, pisati o neizprosni in najsmelejši delavnosti nemških podmornic, ki bodo prav gotovo zmagale v bitki za Atlantik. »Münchener Neueste Nachrichten« omenjajo nove težave, na katere mora nemško poveljstvo računati v bitki za Atlantik, toda dodajajo, da dejstvo, da so postali konvoji v tem morju mnogo redkejši, ni samo znak polnega uspeha nemških podmornic, marveč tudi okolnost, po kateri je moči pravilno ceniti važnost angleških izgub. »Völkischer Beobachter« piše, da imajo angleški konvoji navzlic okrepljeni obrambi zelo hude izgube, ki bodo z daljšimi nočmi še večje in Angleži ne bodo mogli dolgo upati, da bodo lahko nadomestili potopljene ladje z novimi. Kar se tiče položaja na vzhodni fronti, pišejo »Münchener Neueste Nachrichten«, da se nahaja ruska mornarica na Baltiku po nemških in finskih uspehih v Finskem zalivu v zelo neugodnem položaju. List nadaljuje, da so tudi angleški vojaški krogi zelo zaskrbljeni ter pravijo, da bo z napredujočimi nemškimi uspehi ruska mornarica vedno bolj izgubljala kontrolo nad Finskim zalivom in da se ruske ladje tudi ne bodo mogle umakniti, ker se ne bodo mogle poslužiti Stalinovega kanala, da bi odplule v Ledeno morje. Ko »Völkischer Beobachter« poudarja nevarnost, ki preti Angležem zaradi zbližanja med angleškimi političnimi krogi in boljševiki, pravi med drugim, da bo Churchill s svojimi tovariši nekega dne videl, da so bila njihova predvidevanja o pomoči boljševiške armade popolnoma zgrešena in bo osišče izšlo iz vzhodne vojne bolj močno kakor prej, Anglija pa se bo nahajala na fronti z nerešljivo nalogo, očistiti svojo kri boljševiškega strupa. Tudi »Nürnberger Zeitung« piše, da temelji angleška propagandistična kampanja o ruskem odporu na napačnih osnovah in da lahko vsak nevtralni opazovalec označi njihovo delo za napačno in nevarno, ki mu gre samo za tem, kako prevariti angleško ljudstvo, ki ima največje sovražnike v svojih ministrih.

Duce čestital maršalu Antonescu

Rim, 5. sept. s. Duce je poslal generalu Antonescu naslednjo brzojavko z vzhodnega bojišča:

»Na poti sem zvedel, da so vaše odlične vojaške in poveljniške vrline dobile slovesno priznanje z imenovanjem za maršala Romunije. Tudi v imenu Italijanskih Oboroženih Sil, ki se bore zoper skupnega nasprotnika ob boku vaših hrabrih čet in zavezniških vojska, sprejmite, dragi maršal, moje prisrčne čestitke. — Mussolini.«

Maršal Antonescu je odgovoril takole:

»Prosim Vas, Ekscelenca, da sprejmete mojo najodkritosrčnejšo zahvalo za prisrčne čestitke, ki ste mi jih poslali v svojem imenu in v imenu hrabrih italijanskih čet. Vaše besede, Duce, so zame posebno dragocene, ker ste z njimi dali čast romunski vojski, ki se s svojimi velikimi in slavnimi zavezniki bori zoper boljševizem, ki uničuje omiko in vero. Vaš vdani Antonescu, maršal Romunije.«

Zmagoviti zračni napadi nad Malto

Zavrnjeni sovražni napadi pri Tobruku

Vojno poročilo št. 458

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil poroča:

Oddelki kraljevih lovskih letal so včeraj zopet z običajno hrabrostjo nad Malto in nad Prelivom v težkih zapovrstnih bojih s številnimi sovražnimi silami zbili 22 nasprotnih letal, mnogo drugih pa so uspešno obsuli s strojnicami in jih poškodovali. Tri naša letala se niso vrnila. Mnogo drugih pa se je vrnilo s poškodbami in z ranjenimi posadkami na krovu. V teh bojih so se posebno odlikovali oddelki pod poveljstvom častnikov pilotov: podpolkovnika Carla Romagnolija, ki se je junaško boril na čelu svojih oddelkov in se ni vrnil, majorja Francesca Beccarija in stotnikov Valentina Festa in Franca Lucchinija. V pretekli noči je bilo letališče Miccaba na Malti ponovno napadeno od naših bombnikov. Sovražna letala so letela nad področjem Katanije in štirje bombniki nad Crotone. Škoda je majhna. Zračna obramba je v Crotonu sestrelila dva Blenheima. Eno letalo od teh se je zrušilo v pristanišču, trije možje posadke so bili najdeni mrtvi med ruševinami letala.

V severni Afriki na bojišču pri Tobruku so bili britanski napadalni poskusi zavrnjeni od naših čet, ki so jih podpirali oklopni vozovi in topniški ogenj. Osiščno letalstvo je bombardiralo priprave in naprave v Marsa Matruhu in sovražne prevozne kolone v pokrajini Giarabub.

V vzhodni Afriki je delovanje sovražnih letal proti Uolchefitu povzročilo nekaj škode le med domačim prebivalstvom. Naši oddelki v odseku pri Cuquabertu so presenetili in razkropili z izgubami sovražne čete, ki so pustile v naših rokah orožje in tovorno živino, obloženo z raznimi potrebščinami.

Aretacija dveh nevarnih komunistov na Španskem

Barcelona, 5. sept. AS. Aretiran je bil znani komunist Carmelo Alias, ki je med rdečo revolucijo umoril mnogo ljudi. Tudi znani komunist Lorentino Sais je bil aretiran. Pri preiskavi njegovega bivališča so našli mnogo dragocenosti in biserov, katerih upravičenega lastništva ni mogel dokazati.

„Dedni sovražnik Francije"

Gayda o potrebni preorientaciji Francije

Rim, 5. sept. AS. Znani časnikar Gayda je v »Giornale d'Italia« objavil članek, v katerem pravi, da tudi v Franciji pričenjajo uvidevati, da je Anglija dedni sovražnik Francije. V teh časih ima francoska vlada časa dovolj za razmišljanje, zakaj so se Francozi vedno branili prijateljstva in sodelovanja z Italijo in Nemčijo in tekali za Anglijo. Pa bi vendar lahko dosegli prijateljstvo in sodelovanje z Italijo in Nemčijo, za katerega bi seveda morali žrtvovati nekaj širokosrčnih žrtev. Sicer pa je bila tudi dolžnost Francije 1935. leta, da to stori po znanem podpisu pogodbe z Italijo. Toda Francija je to pogodbo zavrgla, ker so se ji važnejše zdele nedoločene obljube angleške vlade. Ta politika je Francijo dovedla do vojske. Odgovornim francoskim politikom ne ostaja drugega, kakor da razmišljajo o preteklih dogodkih, da priznajo zmote in da stvarno in z dobro voljo motre vprašanja, ki se postavljajo med Francijo in državama osi. Teh vprašanj kajpada ne bo mogoče rešiti, ako Francozi ne pokažejo novega duha in novega razumevanja stvarnosti mednarodnih potreb. Henry Valentin je napisal te dni v francoščini knjigo »Angleži in mi«, v kateri opisuje, da je Anglija dedni sovražnik Francije. Valentin je bivši bojevnik in pravnik. Na zgovoren način popisuje, kako se že osem stoletij odigrava dvoboj med Anglijo in Francijo v Evropi in izven Evrope, to se pravi od leta 1066. do 1941. Gayda ponatiskuje nekatere stavke te zanimive knjige.

Ruski emigrantski list o bodočnosti vzhodnih dežel

Berlin, 5. sept. Spričo naglega razvoja na vzhodnem bojišču, ki kaže vedno hitrejši tempo in ki ga v Berlinu zasledujejo z neprikritim optimizmom, se odpira tudi vprašanje o bodočnosti velikanskih novo zasedenih ozemelj. Zanimiv je v tem pogledu članek, ki ga priobčuje »Novoje Slovo«. Ta list izhaja od l. 1932. v ruščini v Berlinu in velja za glasilo ruske emigracije, ki se je zbližala z narodnim socializmom. Spočetka je bil list brez pomena, pozneje pa je zaradi velikih nemških osvojitev postal glasilo Rusov tudi po drugih državah, zlasti v Franciji. List ugotavlja, da se je ruski narod res pričel deloma istovetiti z režimom in da je mogoče ugotoviti patriotizem ruskih množic za sovjetsko domovino. S tem in pa z dejstvom, da ruski narod v trenutku nemškega napada na njegove oblastnike ni dvignil vstaje, **je ruski narod izgubil pravico, da bi v bodoče sam odločal o svoji usodi.** Zaradi tega mora o politični in gospodarski obliki na ozemlju, ki so ga Nemčija in zavezniki osvojili, odločati izključno le osvajalec. Skorajšnji zaključek vojaških operacij v nekdanjih Baltskih državah bo omogočil oblikovanje novega političnega telesa »Ostland«, ki ga nemški državni upravitelj in nemška uprava iz Kovna že organizirata. **Glavno mesto novoosvojenih baltskih dežel bo Riga, a vse tri baltske države bodo strnjene v eno pokrajino, ki bo fungirala kot velika vzhodna dežela (Ostland) nemškega Rajha.**

Rooseveltov zastopnik pri sv. stolici potuje v Rim

Newyork, 5. sept. s. Včeraj je z letalom odpotoval v Lizbono Mirron Taylor, zastopnik predsednika Združenih držav pri sv. stolici. Iz Lizbone bo potoval v Rim. Taylor potuje z ženo in bo v Rimu spet začel posle kot Rooseveltov zastopnik pri sv. stolici. Svoje delovanje je moral ustaviti zaradi bolezni.

Nov madžarski poslanik v Rimu

Rim, 5. sept. AS. Nov madžarski poslanik v Rimu pl. Mariassy je oddal svoja poverilna pisma Kralju in Cesarju. Nato se je poklonil na grobovih italijanskih kraljev v Panteonu, na grobu Neznanega vojaka in na grobu borcev za Fašistično revolucijo.

Innöni nadzira zapadno obalo

Ankara, 5. septembra. AS. Predsednik republike Innöni nadaljuje s svojim inspekcijskim potovanjem po zapadni Anatoliji in ob obali. Potem, ko si je ogledal obrambne naprave v Smirni, je odpotoval v Valik Esir, nato pa v Susihilik.

Smrt znanega italijanskega misijonarja

Videm, 5. sept. AS. V Adis Abebi je umrl zadet od kapi pater Vincenc Marcuzzi, ki je bil prej na papeškem misijonskem institutu v Milanu. Pokojni je bil rojen 1894. leta, in je bil vnet misijonar, ki si je posebnih zaslug pridobil zlasti v Abesiniji, kjer je bil nekaj časa apostolski prefekt.

Zanimive izkopanine v Draču

Milano, 5. sept. AS. Ko so prekopavali neko ulico v Draču so delavci odkrili tri velike lončene vrče, napolnjene s srebrnim in bakrenim novcem, težke po osem kilogramov. Novci so še iz stare rimske dobe in so bili izročeni na pristojno mesto.

Sneg v Bolgariji

Sofija, 5. sept. AS. Po celi Bolgariji se je zelo shladilo. Goro Vitošo je zapadel prvi sneg.

Kako živi Hitler v glavnem stanu

»Avvenire d'Italia« poroča: Obisk Duceja v nemškem glavnem stanu je obrnil pozornost na Hitlerjevo življenje na bojišču. Sedež glavnega stana se seveda spreminja po vojnih zahtevah. Trenutno je nemški glavni stan v ravnini, ki je poraščena z gozdovi. Podrobneje kraja ni mogoče označiti. Tudi številni zračni kurirji, ki neprestano vežejo glavni stan z drugimi povetjstvi in z notranjščino Nemčije ne pristajajo vedno na istem kraju. Vedno menjajo letališča, bodisi pri odhodu, bodisi pri pristanku in se potem poslužujejo avtomobila za ostalo pot, ki jih popelje do glavnega stana. Tako nima sovražnik nobenih podatkov o kraju, kjer se Hitler nahaja.

Kar se samega glavnega stana tiče, je sestavljen iz množice avtomobilov raznih velikosti in oblik, ki so tako zgrajeni, da morejo potovati po vsakem ozemlju. Vsi ti avtomobili se morejo v kratkem spremeniti v ugodna bivališča in sobe s pomočjo sten, ki jih vozijo s seboj. K avtomobilskem parku glavnega stana spada tudi poseben salonski voz za šefa nemškega tiskovnega urada Dietricha, v katerem je nameščen radio in pa razne brzojavne naprave. Tu se stekajo najvažnejše novice iz Nemčije in inozemstva. Tuje oddajne postaje poslušajo in njih poročila takoj pretiskavajo. K parku spada tudi kino, v katerem pred Hitlerjem odigravajo vse predstave in pa tednike še prej, preden jih vidi ostalo nemško občinstvo.

Dnevno življenje Hitlerja je slejkoprej delavno in sega večkrat globoko v noč. Mnogo se sprehaja, in sicer največkrat sam s svojim ovčarskim psom. Redno je opaziti v glavnem stanu poveljnike treh glavnih armadnih skupin, ki se vojskujejo na vzhodnem bojišču. Razgovori s temi maršali potekajo v avtomobilu, ki je ves ovešen z zemljevidi. Dnevno obišče Hitler tudi avtomobil, ki ponazoruje zahodno bojišče. Tu se razgovarja s častniki nemške mornarice in letalstva, in pa s strokovnjaki za promet. Ti prometni strokovnjaki stoje pod poveljstvom generalnega majorja von Schella. Kadar mu dovoli potek na bojiščih, se Hitler umakne v svoj šotor, kjer ostane večkrat po cele ure sam. Zdi se, da v takih trenutkih dela načrte za organizacijo nove Evrope po zmagi Osiščnih držav.

Hitler je hotel, da mu na bojišče sledi vse njegovo osebje, ki ga obdaja v mirnih časih na njegovem domu. Tudi v vojnem času ni hotel spremeniti svoje običajne okolice. Zato ga je večkrat mogoče zvečer videti, kako se po dnevu, polnem dela, razgovorov in obiskov domače ragovarja s svojim osebnim spremstvom.

Viipuri

Slavna finska trdnjava Viipuri, raz katero sedaj zopet plapola finska državna zastava, je prejšnje staro švedsko mesto Viborg. Tako se je imenoval tamošnji grad. Je približno toliko star, kakor mesto Narva in celo starejši od Moskve. Mesto je bilo v starih časih najvzhodnejša švedska trdnjava proti ruskemu prodiranju proti zahodu. Svoje ime je mesto ohranilo tudi pod rusko oblastjo. Rusi so ga zasedli leta 1811 ter so ga pozneje zopet vrnili veliki kneževini Finski. Kot sončno, čisto in lepo, obalno mesto s približno 40.000 prebivalci, ki se pečajo v glavnem s trgovino, predvsem lesno trgovino, pomorstvom in ribarstvom, se že po vseh svojih stavbah močno razlikuje od ruskih mest. Petrograjčani so svoječasno zelo radi zahajali na poletni oddih v to prijetno in čedno mestece, v katerem je navadno imela varno zavetišče tudi francoska emigracija.

Potem, ko je Peter Veliki postavil Petrograd na prejšnjih močvirnih poljanah, je pričela nastajati vedno večja nevarnost za Viipuri kot okno v Evropo, kakor so ga radi imenovali. To se je pokazalo jasno lansko leto pri moskovskih mirovnih pogajanjih.

Mesto je v zadnjih bojih močno trpelo. Že pred tem, so ga pa že tudi Sovjeti precej opustošili. Po šolah in cerkvah so ustanovili sovjetske klube. Danes so ulice razbite, hiše požgane. In namesto številnih tujcev in izletnikov, ki so vedno radi prihajali sem zaradi lepih vrtov in okolice, povsod mrgoli vse polno vojaštva. Sedaj, ko plapola na trdnjavi zopet bela zastava z modrim križem, se bodo počasi pričeli vračati zopet domačini in obnavljati svoje porušene domove.

Kapital USA si osvaja ameriške latinske države

Rim, 5. sept. AS. Iz Washingtona poročajo, da je finančni minister Morgenthau ugodno zaključil razgovore o posojilu Mehiki. Podobno posojilo bo dano tudi Equadorju, Kolumbiji in morda še drugim ameriškim latinskim državam. Mehiško posojilo bazira na tem, da se v prilog Amerike ekspropriirajo interesi tujih družb pri mehiškem petroleju.

Stefani, ki to dejstvo komentira, poudarja, da smo pred veliko finančno ofenzivo Združenih držav, ki je naperjena proti latinski Ameriki. Postopek te ofenzive pa je seveda zelo preprost. Amerika je vse podvzela, da poslabša gospodarski položaj malih ameriških držav. Potem, ko kaka dežela pride v skrajne težave, ji Združene države ponudijo posojilo, katerega pogoji pa so seveda nevarne koncesije. Ako se kaka država pomišlja in brani, potem se organizira v njeni notranjosti državni udar in revolucija spravi na površje tiste može, ki jih Washington želi. Ti možje so seveda slamnati možje v službi Bele hiše in ameriških finančnikov. Na ta način, zaključuje Stefani, prihajajo ameriške latinske republike v odvisnost Združenih držav in so v nevarnosti, da bodo izgubili ne le svojo gospodarsko in finančno samostojnost, ampak tudi svojo politično neodvisnost.

Gospodarstvo

Turistični sporazum med Italijo in Hrvatsko

Zavod za izmenjavo z inozemstvom in Hrvatska državna banka sta sklenila nedavno poseben sporazum o turističnem prometu, ki določa podrobnosti za gibanje potnikov in turistov iz italijansko-albanske carinske unije itd s Hrvatsko. Italijanski nacionalni zavod je sedaj objavil podrobnosti za ta promet.

Turistične papirje so pooblaščeni izdajati zavodi, katerim to poveri Banca d'Italia. Potniki za Hrvatsko nosijo s seboj lahko turistične papirje v kunah do skupnega zneska 3000 lir za osebo in mesec dni bivanja na Hrvatskem. V tej vsoti je vsebovana tudi vsota v italijanskih lirah, ki je dovoljena za prost izvoz iz Italije, in vsota v kunah, ki je prosta za uvoz na Hrvatsko, ki bi jo morda potniki hoteli nositi s seboj. Nakup turističnih papirjev se lahko izvrši za tri potovanja na leto, vključivši tudi dejanska potovanja v druge države. Tečaj je uradni. Provizija znaša 0.60%, minimalni znesek je za izplačilne blagajne v kunah določen na 5 kun. Končno so objavljena tudi določila o neizdanih kunah na Hrvatskem.

Določene cene vina v Italiji

Odredbeni list Fašistične stranke z dne 1. t. m. prinaša navodila za cene vina. Cena vina za normalni konzum je določena na 23.50 lire za stopnjo alkohola v hektolitru. Ta cena se mora izplačati proizvajalcu. Ta cena je sicer nižja kot lani srednje dosežena cena, vendar bo omogočala kmečkim gospodarstvom vzdrževati ravnotežje med proizvajalnimi stroški in donosom.

Poleg tega morajo proizvajalci dobaviti uradu za destilacijo vinskih snovi količino alkohola, ki je v sorazmerju z lastnim pridelkom v razmerju, ki je določeno vsako leto posebej. Namesto tega pa je sedaj uvedena novost. Za leto 1941-42 je sedaj določeno, da je treba oddati 15% pridelka za destilacijo, namesto izročitve pridelka pa je sedaj uvedeno plačilo v denarju, in sicer 2.50 lire za stopnjo alkohola za vsak hektoliter vina, ki ga proda vinogradnik. Da se še bolj olajša plačilo, bo ta prispevek pobiran ob plačilu trošarine. To je dosedaj običajno delal trgovec. Tako je dejanska cena, ki jo dobi vinogradnik, znižana na 21 lir za stopnjo alkohola v vsakem hektolitru. To je sedaj maksimalna cena, ki se ne sme prekoračiti. Tako bodo boljša vina prodana po 21 lir, dočim bodo slabša dosegla manj. Od te cene 21 lir bo imel korist tudi konzument, ker bodo po tej ceni prodajana tudi vina, ki so se lani prodajala po 40 lir. Največ vin ima okoli 10 stopinj alkohola in bo zato maksimalna cena znatno nižja kot je bila lani.

Izvorna spričevala za izvoz blaga v anektirana ozemlja. »Eco di Roma« poroča, da je finančno ministrstvo izdalo navodila za izdajo izvornih spričeval za nacionalno blago, ekspedirano s prostih skladišč in prostih con v bivših jugoslovanskih ozemljih, sedaj anektiranih in zasedenih. Te vrste blaga so podvržene plačevanju carinskih in drugih mejnih dajatev po bivši jugoslovanski carinski tarifi, razen za blago nacionalnega izvora. Carine v Trstu, Zadru in Reki so dobile pooblastilo, da lahko potrdijo nacionalni izvor blaga izdelkov iz prostih con in skladišč, ki jih je poslati v zasedena in anektirana ozemlja, če so ti predmeti izdelani iz nacionalnih in nacionaliziranih surovin ali pa če so plačane vse dajatve. Kopija vseh izdanih potrdil mora ostati pri carinarnici obenem z listinami, ki opravičujejo izpustitev, dočim gre original obenem z blagom naprej.

Nikelj iz italijanskih rud. Rim, 4. sept. V severni Italiji, zlasti v območju velikih jezer, nadalje v Piemontu, Liguriji, na otoku Elbi in na Sardiniji se nahajajo znatna ležišča rud, iz katerih se lahko črpa tudi nikelj. Strokovnjaki menijo, da je mogoče te rude sedaj racionalno tako izkoriščati, da bo Italija letno dobila iz 30.000 ton rud okoli 300 ton niklja in kobalta.

Izvoz kosti iz Hrvatske. Na osnovi odloka državnega zakladnika je izvoz kosti iz Hrvatske prost izvoznih carin do 31. oktobra 1941.

Nemški zavod za gospodarska raziskovanja. Na osnovi sklepa svojega kuratorija je Zavod za konjunkturna raziskovanja zaradi povečanja svojega delokroga spremenil naziv v Nemški zavod za gospodarska raziskovanja.

Bolgarsko-hrvatska trgovinska pogajanja. V najkrajšem času je pričakovati sklenitve trgovinske pogodbe med Hrvatsko in Bolgarijo. Hrvatska bi Bolgariji dobavljala tanin, sodo, proizvode destilacije lesa, furnirje in mogoče neke vrste premoga. Bolgarija pa bi Hrvatski dobavljala riž, oljnata semena, volno in kože.

Madžarske banke. Iz Budimpešte poročajo, da se pripravljajo v madžarskem bančništvu velike transakcije. Gre za to, da bi ena vodilnih budimpeštanskih bank stopila v interesno skupnost z eno nemških velebank.

Italijanščina brez učitelja 79

ENAINTRIDESETA LEKCIJA

Še nekaj o sosledici časov.

O časih v odvisnih stavkih smo govorili doslej že dvakrat: prvič, ko je bil na vrsti konjunktiv, in drugič, ko smo se seznanili s pogojnikom. S tem smo bili opravili dve najbolj sitni točki važnega poglavja o tako imenovani sosledici časov.

Preostaja nam sedaj še beseda o indikativu (povednem naklonu) v odvisnih stavkih.

Ali naj še podrobneje navedem, kdaj rabimo v odvisnih stavkih indikativ? Po doslej že znanem je vsakomur jasno, da se rabi indikativ ali povedni naklon vselej takrat, kadar gre za nekaj, kar je gotovo in izven dvoma. To pa lahko natančneje določimo še takole:

V odvisnem stavku se rabi indikativ, kadar izraža glagol nadrednega stavka:

1. neko neposredno doumetje, na primer z glagoli: sapere (vedeti), capire (razumeti), vedere (videti) itd.;

2. neko izjavo, na primer z glagoli: dire (reči), narrare (pripovedovati), affermare (potrditi), esser certo (biti gotov, biti prepričan) itd.

Kakor pri rabi konjunktiva in pri pogojnih stavkih nas pa sedaj zanima, kateri časi indikativa prihajajo po sosledici časov v odvisnem stavku v poštev?

Načelno važno je, da ločimo tri časovne pojme: istodobnost (= dejanje odvisnega stavka se godi hkrati z dejanjem nadrednega stavka), predhodnost (= dejanje odvisnega stavka se je godilo ali zgodilo pred dejanjem nadrednega stavka) in zadobnost (= dejanje odvisnega stavka se bo godilo ali zgodilo po dejanju nadrednega stavka).

Neodhodno potrebno je nadalje, da si razdelimo stavke v dve glavni skupini: 1. v take, kjer je glagol nadrednega stavka v presentu ali futuru, in 2. v take, kjer je glagol nadrednega stavka v kakem preteklem času.

Presente ali futuro v nadrednem stavku: v odvisnem stavku je dopusten prav za prav vsak čas.

Pretekli čas v nadrednem stavku: v odvisnem stavku rabimo a) za istodobnost imperfetto (ali passato remoto), b) za preddobnost trapassato prossimo (ali trapassato remoto), c) za zadobnost condizionale (če imamo v nadrednem stavku passato prossimo, rabimo za zadobnost lahko tudi futur). — Če gre za vedno veljavno dejstvo, lahko rabimo v odvisnem stavku brez nadaljnjega tudi presente.

Nekaj vzgledov in vaj.

1. Primerjajte z gornjimi izvajanji:

Sô che sêi buôno. — Capisco che non pôssono entráre tútti. — Védo che non avéte finíto.

Díco che non vi capísco. — Affermáte dúnque che non lo avéte incontráto. — Sóno cêrti che non ritornerà.

Védo che lavoráte. Védo che lavoraváte. Védo che avéte lavoráto. Vedo che aveváte lavoráto. Vedo che lavoreréte. — Hô vísto che lavoraváte. Hô vísto che aveváte lavoráto. Hô vísto che lavoreréste (che lavoreréte).

Macchiavêlli dicéva che gli Státi non si tenévano (téngono) con i paternôstri in máno.

2. Postavite glagole v oklepaju v pravi čas indikativa:

Scríve che (partíre) dománi per Triêste. Gli diró che tu (desideráre) vedérlo. Io gli scrissi che lo (aspettáre) per la fine del mése. L'avévo avvertíto che la cása (êssere) vendúta. Gli hô scrítto che la mámma (êssere) partíta. Cárlo díce che (êssere) ammaláto. Francésco ha scrítto che (arriváre) staséra.

Berilo.

Un predicatóre argûto.

In Turchia un predicatóre disse:

— Sapéte, o mussulmáni, ciò che v'ho a díre?

— Nô, rispósero i fedéli.

— Mêglio cosí! esclamò il predicatóre, e non disse núlla. Il giórno seguênte la scenétta si rinnovò, ma i fedéli rispósero álla dománda: «Sapéte che côsa v'hô a díre?»:

— Sí, sí.

— Eh, quándo lo sapéte, è inútile ch'io ve lo díca.

I fedéli, arrabbiáti, concertárono di giuocáre un brútto tíro al predicatóre, e quándo domandò al têrzo giórno: «Sapéte, o fedéli, ciò che v'ho a díre?», párte[1] déi fedéli rispósero «sí» e párte «nô». Allóra l'argúto predicatóre disse:

— Ebbêne, quélli che lo sánno lo insêgnino a quélli che non lo sánno.

Pripombe.

[1] párte... párte, prevedite: nekateri izmed vernikov..., drugi...

Obbligo di denuncia delle nascite

L'Alto Commisario per la provincia di Lubiana,

viste le proprie ordinanze 12 agosto 1941-XIX n. 84 e 15 agosto 1941-XIX n. 87, relative alla istituzione e tenuta del registro di popolazione nei comuni della provincia di Lubiana e alla statistica del movimento della popolazione,

considerata la necessità di evitare le ritardate denunce delle nascite, **ordina:**

Art. 1 I genitori del neonato hanno l'obbligo di denunciarne la nascita alle competenti autorità religiose civili investite delle funzioni di ufficiale di stato civile, entro il termine massimo di dieci gorni dalla nascita stessa, e ciò indipendentemente dall'epoca nella quale intendano eventualmente, celebrare il battesimo. La denuncia deve esser fatta anche quando si tratti di natomorto.

Sono egualmente tenuti alla denuncia di cui al precedente comma il sanitario o l'ostetrica che hanno assistito al parto.

Art. 2 I contravventori alle disposizioni della presente ordinanza, che entra in vigore il giorno della sua pubblicazione nel Bollettino Ufficiale per la provincia di Lubiana, sono puniti a termine dell'articolo 27 dell'ordinanza 12 agosto 1941-XIX.

Lubiana 26 agosto 1941-XIX.

L'Alto Commissario
per la provincia di Lubiana:
Emilio Grazioli

Istituzione e nomina del Comitato provinciale di protezione antiaerea

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana,

ritenuta la necessità di organizzare e coordinare le attività relative alla protezione antiaerea nel territorio della provincia,

considerata l'opportunità di nominare un Comitato provinciale di P. A. A. e di determinare i compiti in conformità alle disposizioni fondamentali in materia vigenti nel Regno, **decreta:**

Art. 1 È costituito un Comitato provinciale di protezione antiaerea composto come segue: Alto Commissario per la provincia di Lubiana — presidente, Viceprefetto vicario, vicepresidente, Vicecomandante Federale dei Centri di assistenza, componente, Sindaco di Lubiana, componente, un rappresentante del Comando di Presidio, componente, Comandante dei Vigili del Fuoco comunali, componente, ing. De Job Emanuele, capo Ufficio Lavori delle FF. SS., componente, ing. Sonč Francesco, direttore Azienda Elettrica, componente, dott. Kodrè Antonio, presidente Fed. Vig. Fuoco, componente, presidente Croce Rossa Provinciale, componente, dott. Ogrin Francesco, esperto, componente, sig. Praprotnik Augusto, rappresentante Federazione Industriali, componente, sig. Fröhlich Giovanni, rappresentante proprietari stabili, componente. Il Comitato potrà richiedere, di volta in volta, l'intervento alle proprie riunioni di esperti e di rappresentanti di altri Enti. Le funzioni di Segretario del Comitato verrano dissimpegnate dal Segretario di Gabinetto dell'Alto Commissariato.

Art. 2 I compiti del Comitato di protezione antiaerea riflettono: a) predisposizioni organizzative: oscuramento, allarme, mascheramenti, ricoveri; b) disposizioni per l'addestramento del personale addetto, delle squadre ausiliarie, della popolazione; c) disposizioni per la protezione del patrimonio artistico e scientifico; d) approvazione dei progetti di protezione antiaerea da predisporsi dagli Enti pubblici e privati cui è connesso un interesse nazionale; sorveglianza sulla loro attuazione; e) provvedimenti immediati contro gli effetti degli attacchi aerei, per la protezione sanitaria e antigas, per la protezione dagli incendi.

Art. 3 Le norme per la disciplina della protezione antiaerea nella provincia saranno emanate con ordinanza dell'Alto Commissario, Presidente del Comitato provinciale di P. A. A.

Tali norme saranno obbligatorie per tutti coloro che si trovino nel territorio della provincia.

Art. 4 Il presente decreto è immediatamente esecutivo e sarà pubblicato nel Bollettino Ufficiale per la provincia di Lubiana.

Lubiana 26 agosto 1941-XIX.

L'Alto Commissario
per la provincia di Lubiana:
Emilio Grazioli

Nomina della Commissione esaminatrice per i costruttori edili

L'Alto Commissario per la provincia di Lubiana,

visto il disposto del § 39 della legge industriale e dell'articolo 2 della ordinanza sugli esami per costruttori edili,

accertato che la Commissione esaminatrice per i costruttori edili istituita con decreto dell' 11. febbr. 1938, VIII. No. 242/4, ha esaurito il proprio mandato e deve essere rinnovata, **decreta:**

Art. 1 Sono chiamati a far parte della commissione esaminatrice per i costruttori edili i signori: 1) ing. Giuseppe Porenta, consigliere superiore tecnico, presidente della commissione; 2) ing. Giuseppe Černivec, consigliere s. tecnico, vicepresidente; 3) ing. Massimiliano Dekleva, consigliere tecnico, ng. Giovanni Kotlušek, consigliere tecnico, ing. Vincenzo Glanz, aggiunto superiore tecnico, prof. univ. ing. Jaroslao Foerster, prof. univ. ing. Luigi Hrovat, prof. della Scuola tecnica media ing. Stanko Dimnik, ing. autorizzato Rado Kregar, ing. autorizzato Milovan Goljevšček, e costruttori utorizzati Miroslav Zupan, Giovanni Bricelj, Angelo Battelino, Carlo Kavka, Giusto Gabrijelčič, Matko Curk e Francesco Furlan, componenti.

La commissione dura in carica due anni e può esser riconfermata.

Art. 2 Il presente decreto è immediatamente esecutivo e sarà pubblicato nel Bollettino Ufficiale per la provincia d Lubiana.

Lubiana, 25 agosto 1941-XIX.

L'Alto Commissario
per la provincia di Lubiana:
Emilio Grazioli

Tržaški izprehodi:

Barkovlje - biser tržaške obale

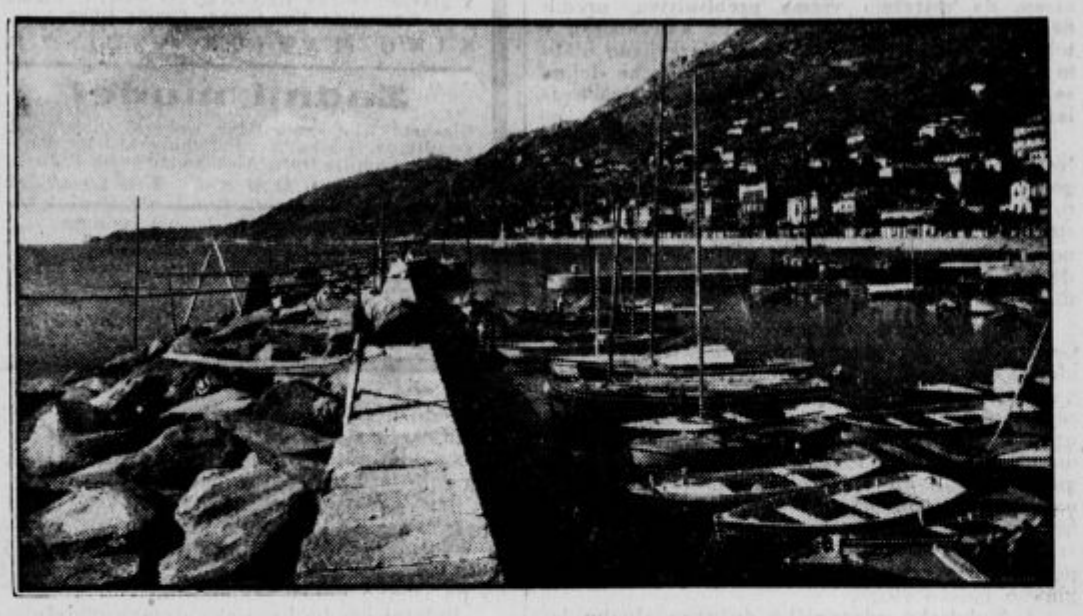

Barkovlje: obala in ribiško pristanišče.

Trst brez Barkovelj — to bi bil krasen obraz brez smehljaja. Barkovlje mu dajejo tisti ljubek nasmeh, tisto lahkoto in značilno lepoto, ki tako zelo blaži izgled trgovskega, po samem dobičku in bogastvu hlastajočega mesta. Barkovlje — to je vsa ta čudovita, 7 kilometrov dolga obala od Trsta do Miramara, ustvarjena iz modrega morja, asfaltirane promenadne ceste, belih vil, obdanih z vrtovi, med njimi pa zelen, z drevjem, vinogradi in vrtovi pokrit hrib, ki prehaja v sive, navpično v zrak štrleče kraške čeri. Barkovlje — to so pljuča Trsta, brez njih skoraj ne bi imel niti morja; obala v mestu samem je vsa uklenjena v beton in kamen, služi za nakladanje in razkladanje ladij, morje ob njej je zaprto med valolome, da se ne more skoraj ganiti. Šele v Barkovljah se odpre očesu svoboden pogled na morsko ravan. V vročih poletnih dnevih so tukaj najpriljubljenejša kopališča, v poletnih večerih najlepša sprehajališča, posebno pa cenijo Tržačani barkovljansko sonce in zavetje v zimskem času; v mestu je mrzlo in vetrovno, v Barkovljah pa burje skoraj ne poznajo, sonce greje sredi zime s pomladno gorkoto. V sončnih zimskih nedeljah in praznikih najdete v Barkovljah ves Trst — tisoči in tisoči izprehajalcev pokrijejo cesto od mesta do Miramara. In nazadnje so posebna privlačnost Barkovelj številne restavracije in kavarnice s tihimi, v zelenje skritimi kotički, s terasami na vrhu streh, s katerih uživaš krasen razgled na morje — in z imenitnim vinom, ki ga znajo meščani dobro ceniti.

Barkovlje so poznali že stari Rimljani. Kako tudi ne, saj so bili pravi mojstri v izbiranju in uživanju vseh lepot narave. Tedaj v rimskih časih so se Barkovlje — Vallicula so jih nazivali — kosale z znamenito pompejsko obalo na jugu Italije. Tu so imeli stari Tržačani svoje vile in svoje znamenite vinograde, o katerih je vedel toliko hvale že Pliinij! Pozneje pa je iz Vallicule nastala navadna ribiška vasica, dokler je ni spet odkril moderni Trst ter jo vključil v svoje velemestno življenje. Pričenjajo se tam, kjer je izpeljan nad cesto nadvoz južne železnice. Ob cesti je izpeljana dvojna proga električne železnice, ki te ponese v najmodernejših vozovih s hitrico brzovlaka v dobrih 10 minutah iz srede mesta v Barkovlje. Pelješ se mimo znanih morskih kopališč, izstopiš pa tik ob ljubkem parku, za katerim se nahaja ribiško pristanišče. Tu je središče Barkovelj; nasproti parku stoji barkovljanska župna cerkev, povečana in modernizirana, zadaj za cerkvijo je šola in za njo še majhna proti morju nagnjena ravan, pozidana z vilami, ki se potem začenjajo vzpenjati v strmine ter segajo še visoko gori nad železniško progo do stare ceste, ki pelje iz mesta na Prosek in naprej na Tržič. Proti mestu jih meji staroznana Greta — strm, z vilami in vinogradi posejan hrib, ki nosi na vrhu dva 80 m visoka stolpa tržaške radiooddajne postaje, na pobočju pa mogočen spomenik zmage, prekrasen, iz samega belega marmorja zgrajen svetilnik, posvečen žrtvam pomorskih bojev v svetovni vojni. Po velikosti je tretji na svetu, prekašata ga samo svetilnika v Newyorku in San Domingu. 116 m visoko leži nad morjem, od tal do vrha, ki ga krasi bronast kip Zmage, meri 68 metrov. Z galerije pod vrhom je čudovit razgled na mesto in morje. Spredaj krasi svetilnik marmornat kip italijanskega mornarja. Sedaj, v vojnem času je svetilnik oslepel, v mirnih časih pa se je njegova 1,240.000 sveč jaka luč videla v daljavo 36 milj. Žarometi so od spodaj navzgor oblivali ves svetilnik z žarko svetlobo, tako da se je bleščal beli marmor po celem zalivu. — Naprej proti Miramaru se potem obala zožuje, vile in vrtovi silijo vse bolj v hrib, vmes med njimi pa je izpeljana slikovita in po svojem razgledu sloveča pešpot na Kontovelj in Prosek.

Stari ljudje v Barkovljah še pomnijo, ko je bilo zvezano mesto z njimi samo s slabo cesto. Takrat se je večina Barkovljanov pečala z ribolovom. Stare, lepe navade in običaji so vladali med njimi. Najbolj znan je bil »barkovljanski semenj« — ki so ga prirejali fantje vsako jesen, preden so odrinili k vojakom. Za ta semenj so naprosili od gospodarjev vina in jedače, najeli so godce in na prostoru, kjer se danes nahaja park, je trajalo rajanje mladine in starih vso noč do jutra. Potem pa je prišla cestna železnica, najprej konjska, za njo električna, do konca prejšnje svetovne vojne enotirna. Barkovlje so postale vse bolj priljubljeno izprehajališče, kopališče in letovišče ter so se domačini novim razmeram spretno prilagodili. Po vojni, ko je zavladalo v Trstu pod Italijo novo življenje, se je tudi v Barkovljah veliko izpremenilo. Staro cesto, ki se je nehala pri Miramaru ter ni mogla več naprej, so izpremenili v moderno avtostrado, s tunelom prebili miramarski grič ter jo podaljšali do Tržiča, tako da se danes po lepoti in krasoti primerja s slovito napoleonsko Ligurijsko cesto. Nabrežje, ki je bilo poprej silno skalovito in divje, so ukrotili, ga nasuli ter dobili tako prostora poleg ceste še za krasno asfaltirano izprehajališče, zasajeno z drevoredom. Električna železnica je dobila še en tir. Ostale pa so neizpremenjene stare, ljubke vile, vsaka druge oblike, vsaka s svojo zanimivo zgodovino, iz katere krožijo med Barkovljani tako zanimive, romantične zgodbe. Ostala je tudi še živahno vesela, pa tudi kraševsko kremenita narava Barkovljanov, ki je že od nekdaj tako slovela.

Barkovlje: Svetilnik zmage na Greti.

Obvezno prijavljanje rojstev

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino,

glede na svoji naredbi z dne 12. avgusta 1941-XIX, št. 84 in z dne 15. avgusta 1941-XIX, št. 87, ki se nanašata na uvedbo in voditev registra prebivalstva v občinah Ljubljanske pokrajine in na statistiko o gibanju prebivalstva, in

smatrajoč za potrebno, da se preprečijo zakasnitve v prijavljanju rojstev, **odreja:**

Čl. 1. Dolžnost novorojenčevih staršev je, da prijavijo njegovo rojstvo pristojnim civilnim in cerkvenim oblastvom ki opravljajo posle vodje civilne matice, najkasneje v desetih dneh po rojstvu ne glede na dan, ko morda nameravajo prirediti krst. Prijaviti morajo tudi mrtvorojene.

Prav tako sta dolžna napraviti prijavo iz prednjega odstavka tudi zdravnik ali babica, ki sta prisostvovala porodu.

Čl. 2. Kršitelji določb te naredbe, ki stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino, se kaznujejo v smislu člena 27. naredbe z dne 12. avgusta 1941-XIX, št. 84.

Ljubljana, dne 26. avgusta 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli.

Ustanovitev in imenovanje Pokrajinskega odbora za protiletalsko zaščito

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino,

upoštevajoč potrebo, da se uredi in vzporedi na ozemlju pokrajine delovanje, ki se nanaša na protiletalsko zaščito, in

smatrajoč za umestno, da se imenuje pokrajinski odbor za protiletalsko zaščito in da se določijo naloge skladno s temeljnimi predpisi, ki veljajo v tem pogledu v Kraljevini, **odloča:**

Čl. 1. Ustanavlja se Pokrajinski odbor za protiletalsko zaščito, ki je sestavljen kakor sledi: Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino, predsednik; podprefekt namestnik, podpredsednik; zvezni podpoveljnik podpornih središč, član; ljubljanski župan, član; en predstavnik mestnega poveljništva, član; poveljnik mestnih gasilcev, član; inž. De Job Emanuel, vodja delavnic drž. železnic, član; inž. Sonc Franc, ravnatelj mestne elektrarne, član; dr. Kodre Anton, predsednik Gasilske zveze, član; predsednik Pokrajinskega Rdečega križa, član; dr. Ogrin Franc, izvedenec, član; g. Praprotnik Avgust, predstavnik Zveze industrijcev, član; g. Fröhlich Ivan, predstavnik hišnih posestnikov, član. Odbor sme kdaj pa kdaj zahtevati, da se njegovih sestankov udeleže izvedenci in predstavniki drugih ustanov. Posle tajnika opravlja tajnik kabineta Visokega komisariata.

Čl. 2. Naloge odbora za protiletalsko zaščito obsegajo: a) organizacijske priprave: zatemnitev, alarm, kamuflaža, zaklonišča; b) odredbe za izurjenje dodeljenega osebja, pomožnih oddelkov in prebivalstva; c) odredbe za zaščito umetnostne in znanstvene imovine; d) odobravanje načrtov za protiletalsko zaščito, ki jih morajo pripraviti javne in zasebne ustanove v zvezi z državnimi interesi; nadzorstvo nad njihovim izvajanjem; e) neposredni ukrepi proti učinku letalskih napadov za zdravstveno in protiplinsko zaščito in zaščito proti požarom.

Čl. 3. Predpise za ureditev protiletalske zaščite v pokrajini izda z naredbo Visoki komisar, predsednik Pokrajinskega odbora za protiletalsko zaščito.

Ti predpisi bodo obvezni za vsakogar, ki je na ozemlju pokrajine.

Čl. 4. Ta odločba je izvršna takoj in se objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 26. avgusta 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli.

Imenovanje izpitne komisije za graditelje

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino

na podstavi določbe § 39. ob z. in čl. 2. uredbe o opravljanju izpita za graditelje visokih in nizkih zgradb in

upoštevajoč, da je graditeljski izpitni komisiji pri bivši banski upravi, imenovani z odredbo z dne 11. februarja 1938, VIII. št. 242/4, pretekla poslovna doba in se mora obnoviti, **odloča:**

Člen 1. V graditeljsko izpitno komisijo so imenovani za člane tile gospodje: 1. inž. Porenta Josip, tehnični višji svetnik, za predsednika komisije, .2 inž. Černivec Josip, tehnični v. svetnik, za namestnika predsednika; 3. inž. Dekleva Maks, tehnični svetnik, inž. Kotlušek Ivan, tehnični svetnik, inž. Glanz Vinko, tehnični višji pristav, prof. univ. inž. Foerster Jaroslav, prof. univ. inž. Hrovat Alojz, prof. tehn. srednje šole inž. Dimnik Stanko, poobl. inž. Kregar Rado, poobl. inž. Goljevšček Milovan in pooblaščeni graditelji Zupan Miroslav, Bricelj Ivan, Battelino Angel, Kavka Karel, Gabrijelčič Just, Curk Matko in Furlan Franc za člane.

Poslovna doba komisije traja dve leti, nakar se more obnoviti.

Člen 2. Ta odločba je takoj izvršna in se objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 25. avgusta 1941-XIX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Pojdimo na globoko

Poleg velikih vojaških dogodkov našega časa se je začelo v svetu še nekaj drugega, kar sega na polje znanstvenega mišljenja in dogajanja. Duhovna zmeda je globoko pretresla velike duhove, ki so se zopet začeli ozirati kvišku in navznoter v globine človeške duše ter iskati jasen in določen verskosvetovni nazor. Živimo na prelomu dveh svetov in doživljamo nič manj kakor konec duhovnega razvoja, ki je šel od vere k snovi, iz višine v nižino, od metafizike k fiziki. Danes se je začela tudi znanost obračati v nasprotno smer, njena pot gre sedaj od fizike k metafiziki, iz nižin v višine, od snovi k veri. Taki primeri se zadnje čase med znanstveniki stalno množe. En primer, ki ga bomo danes omenili, je züriški zdravnik za živčne bolezni, Th. Bovet, ki je pred nedavnim izdal knjigo »Enovitost osebe v zdravniški praksi«. Th. Bovet je bil doslej v zdravniških krogih znan kot vodilni ateist. Knjiga je nastala na osnovi izkušenj v zdravniški praksi in je namenjena zdravstvu. Če abstrahiramo njeno zgol medicinsko plat in jo motrimo iz svetovnonazorskega vidika, vidimo, da je preveva vodilna misel, zajeti celega človeka in ne samo »del« človeka kakor so delali doslej. Ta medicinski personalizem, ki se nanaša na človeka kot celoto, je vzrok avtorjevega osebnega doživetja, »da je postalo njemu, dosedanjemu ateistu, versko izkustvo resničnost«. Njegove znanstvene metode o zdravljenju živčno bolnih, epileptikov, histerikov itd. prepuščamo oceni strokovnjakov, nas zanima njegovo stališče do verskega vprašanja. V soglasju z mnogimi drugimi znanimi znanstveniki Th. Bovet odkrito priznava, da stoji znanost in tudi medicinska znanost pred mnogimi ugankami, ki se, kakor n. pr. čudežna ozdravljenja, ne dajo rešiti z besedičenjem o sugestiji, marveč segajo na polje verske stvarnosti. Iz stališča enovitosti človeka govori nato avtor tudi o grehu, o ljubezni, čistosti in nazadnje o razmerju do Boga. Zanemarjanje bolnikovega razmerja do Boga je Th. Bovetu opuščanje nečesa bistvenega v razmerju med zdravnikom in bolnikovo osebo. Da so sploh bolezni na svetu, razlaga iz tega, ker je sedanji človek ravno nasprotje človeka, »ki je zaradi greha zgubil svojo prvotno naravo kot podoba božja. Pri tem ne igra vloge samo osebni greh, marveč tudi skupni ali podedovani greh... Mi ne moremo ničesar drugega, kakor da si v vsej ponižnosti prizadevamo, vživeti in vleniti se v božji načrt; potem bomo mogoče lahko tudi mi zdravniki videli malo dalje naprej in bomo lahko bolnikom osvetlili vsaj košček njihove poti. So bolezni, ki so neozdravljive; ni pa nobene bolezni, ki bi konec konca ne vodila v večni blagor, če imava oba, zdravnik in bolnik dovolj vere«.

Če motrimo duhovno plat Th. Bovetove knjige »Enovitost osebe v zdravniški praksi«, kakor smo to na kratko storili, potem dobimo v njej dragoceni prispevek k spoznavanju naraščajoče duhovne usmerjenosti današnjega časa.

Novi vozni red na dolenjskih progah

O polnoči med 9. in 10. septembrom t. l. stopi na vseh dolenjskih progah v veljavo novi vozni red. Od tega časa dalje odhajajo potniški vlaki iz Ljubljane proti Karlovcu ob: 5.35, 7.51, 12.15, 17.25 in 21.15 ter prihajajo v Ljubljano iz smeri Karlovac ob: 6.42, 9.54, 15.44, 18.10 in 21.00; iz Ljubljane za Kočevje odhajajo ob: 5.20, 10.02, 14.35 in 19.33; iz Kočevja v Ljubljano pa prihajajo ob: 7.44, 13.30, 16.38 in 20.18.

Iz Trebnjega na Dol. proti Tržišču odhajajo ob: 5.27, 9.50, 14.15 in 19.30; iz smeri Tržišče v Trebnje na Dol. pa prihajajo ob: 7.00, 13.50, 19.00 in 21.00; iz Novega mesta v Stražo-Toplice odhajajo ob 6.39, 10.20, 14.40, 17.44 in 19.50; iz Straže-Toplice v Novo mesto pa prihajajo ob: 7.25, 13.18, 15.45, 18.30 in 20.40.

Natančnejši podatki so razvidni iz stenskih voznih redov na postajah.

Rdeči križ sporoča

Pošto naj dvignejo:

Andrič M. Sreten (prej na Brezovici pri Ljubljani), Avšin Jerica, Cesta 3. maja 7, Bergelj Ivan, Glinška c., Blaha Olga, Slomškova 14, Božič Viktor, Vič, Červan Peter, Vič, Černač Franja, Dežman Peter, Vič-Glince, Fabiani Anica, Poljanska cesta, Fröhlich Oto, Hroševec Franc, Hojs Konrad, gostilničar v Šiški, Grilj Viktor, organist na Črnučah, Groznik Franc, polic. podnarednik, Jagodic Jože, škof. kancler, Jerin Franc, Kokalj Franc, Kollman Drag., Košenina Franc, Kren Mici, Cesta v Rožno dolino 16, Krošelj I., banski svetnik, Lenassi Marjan, Vič-Glince, Lešnik Metka, Linhartova 33, Lovrenčič Avgust, Machieda, pravnik, Majdič Joško iz Celja, Malovrh Marija, Ločnikarjeva 14, Miklavčič Franc, strojevodja, Beethovnova 5, Modic Ludovik, Vič 164, Möderndorfer Vinko, uradnik Vis. Komisariata, Mojškerc Pavla, Nachtigall Ivan, fma. »Saturnus«, Nagode Josip, Peglezen, Novk Ivan, Ižanska c., Oblak Frančiška, Železničarske hiše, Pahor Minka, učiteljica, Drenikova 22, Pavlovič Branislav (prej žel. postaja Brezovica), Pfeiffer Jože, upravni svetnik KID., Dukičev blok, Poje Malka, Frančiškanska ulica, Prebor Matija, Rakar Katarina, Rode Alenka, Tobačna 14, Rupert Marija, Rutar Ivan, Langusova 17, Rutar Marija, Vič 60, Sacher Jožefa, Vrtna 23, Špetič Marija, poštna uradnica, Smerkolj Pavel, Vič 24, Smerkolj Slavica, Schwarzer Ivanka, Tržaška 8, Stare, obitelj, Dvořakova 12, Tomašič Juro iz Celja, Toplak Romana, šol. sestra, Šiška, Turk Danilo, torbar. pomočnik, Del. dom., Turk Emil, Šelenburgova 6, Volčič Mila, Verdijeva 13, Verlinšek Julči, uradnica OUZD, Zajec dr. Marjan, odvetnik, Župančič inž. Ivan, referent za vinarstvo, Beljaška c., Zupančič Silva, Tyrševa c., »Žena in dom«, Uprava, Živkovič Čiro.

Pošto, ki je bila namenjena naslovljencem v Hrvatsko in Srbijo, pa so se med tem vrnili, odnosno jih niso našli na naslovu, naj dvignejo:

Bertoncelj Valentin, župnik iz Železnikov, Cirman Ivan, žel. tehn. uradnik, Dodič Ivan, učitelj, Faust Terezija, Filipič Marija, Golmajer Metod, Hartman Josip, Julj Amalija, Krinjc Josip, Klemenčič Franc, Medved Janez, bogoslovec, Meršolj, župnik v p., Pavlovič Jelena, Planinšek Josip, Pirc Jernej, Resman Franc, Robič Franc, Rosenwirth Stanko, Rozman Stanko, Sopin Karel, Špendal Ivan, svečenik, Škrbec Matija, dekan, Škerbinek inž. V., Tušek Kati, Valenčič Leopold.

Obvestilo o pogrešanem Babšek Ivanu naj dvigne ga. Babšek Marjeta.

Stepančič Dušan se kot vojni ujetnik nahaja v Nemčiji in je zaposlen pri delu na kmetih.

Gospod ravnatelj Killer je daroval Poizvedovalnemu oddelku Rdečega križa 50 lir, g. dr. Kramer v isti namen 30 lir. Devetletna Čečka Zavašnikova z Viča je izročila Rdečemu križu 20 lir, nabranih med otroci pri domači igri. — Vsem darovalcem iskrena hvala!

Šport

Največji letošnji lahkoatletski miting

V nedeljo 7. in v ponedeljek 8. t. m. je na Stadionu velika lahkoatletska prireditev. Na njej bodo sodelovali razen ŽSK Hermesa vsi ostali klubi s prav vsemi svojimi atleti v najboljših postavah. Na mitingu se bo razčistilo vprašanje najboljšega klubskega moštva ter obenem najboljših poedincev v posameznih disciplinah. Vsi atleti, ki so sedaj, ko se letošnja sezona že zaključuje, v najboljši formi, bodo zastavili tokrat vse sile, da priborijo ali klubu naslov prvaka, ali pa, da si vsak sam pribori naslov prvaka za letošnje leto v kateri koli disciplini. Nastopili bodo naši najboljši atleti, nekateri izmed njih so dosegli že rezultate mednarodne vrednosti. Od njih moremo pričakovati tudi ob tej priliki nova presenčenja, nove odlične rezultate. Naš daleč najboljši srednjeprogaš Zmago Košir bo tekel na 800 in 1500 m ter bo skoraj gotovo postavil zopet nov rekord v teku na 800 m. Prav tako bo skušal inž. Stepišnik, ki ima letos že precej boljši rezultat od državnega rekorderja Tadie, to svojo znamko še izboljšati. Če bo vreme ugodno in igrišče v redu, mu bo to prav lahko uspelo. Tudi v ostalih disciplinah bodo prav gotovo doseženi letošnji najboljši rezultati ali morda celo še več.

Vsi tisti, ki se zanimate za šport, tudi tisti, ki ste bili doslej samo na nogometnih tekmah ali drugod in si še niste ogledali kakšne atletske prireditve, pridite v nedeljo in ponedeljek na Stadion. Spoznali boste sami, da nudi lahkoatletika človeku več plemenitih borb in več estetskih užitkov kot katera koli druga športna panoga. Ne zamudite prilike, to je zadnja letošnja lahkoatletska prireditev v takem obsegu.

Letošnji lahkoatletski rekordi v Evropi

Že bežen pregled letošnjih lahkoatletskih uspehov v Evropi nam pove, da v teku od 100 do 400 m še vedno prvačijo Američani. Tega dejstva ne spremeni niti uspeh Nemca Harbiga, ki je lepo zboljšal evropski rekord na 400 m s časom 46,7. Pri 800 m pa že nastopi preobrat. Letos je v tej disciplini tekel Italijan Lanzi najboljši čas 1:49,0, medtem ko je Nemec Harbig dosegel čas 1:49,2. Najboljši ameriški tekač na tej progi, olimpijski zmagovalec Woodruff letos ni tekmoval, ker se je posvetil vojnemu letalstvu.

V nadaljnjih progah pa se že pokaže premoč Evrope. Proga na 1500 m je izrazito švedska zadeva. Svetovni rekord drži Gunder Haegg s časom 3:47,6, takoj za njim pa pride še cela vrsta švedskih tekačev. Nemec Syring vodi na progi 5000 m s časom 14:30,6. Na drugem in tretjem mestu sta Šved Hellström (14:33,4) in Finec Heino (14:36,6). Na progi 10.000 m ne vodi več Finec, ampak Madžar Csaplar s časom 30:25,6; za njim sta dosegla najboljše čase Šved Oestbrink (30:26,6) in Tillman (30:28,0), nakar je kot četrti Italijan Beviacqua (30:33,6). Premoč v tekih čez zapreke so Američani še obdržali. V Evropi je na kratki progi dosegel najboljši čas Šved Lidman (14,2) in na dolgi progi njegov rojak Sixten Larsson (52,9).

V skokih vodi Amerika, kjer drži svetovni rekord skoka v višino Steers z 2,1 m in rekord skoka s palico Warmerdam s 4,71 m. O posebni premoči Amerike v skoku v daljavo ni govora, saj je najboljši Evropejec Italijan Maffei dosegel 7.44 m, za njim pa Nemec Luther 7.37 m.

V metih se Evropa popravlja in ima že več rekordov kot Amerika. Monopol v metu kopja so obdržali Finci. Saj so kar trije na čelu svetovne liste: Mikkola s 73.76 m, Nikkanen s 73,72, in Järvinen z 71,10 m. V metu diska je Nemec Lampert letos podrl ameriški svetovni rekord in dosegel 53.35 m. V metu krogle vodi še Američan Blozis s 17.31 m. V metu kladiva pa so prvi kar štirje Nemci, med njimi najboljši Storch s 57.48 m.

•

Prepoved starta za Gunderja Haegga. — Najboljši srednjeprogaš Šved Haegg je letos dosegel višek svojih uspehov in je zboljšal svetovni rekord na 1500 m na 3:47,6. Nameraval se je v tem mesecu udeležiti velikih lahkoatletskih tekmovanj v Milanu in tekem v berlinskem olimpijskem stadionu, kjer je hotel svoj rekord še popraviti. Švedska lahkoatletska zveza pa mu je sedaj prepovedala tekmovati, češ da je prekršil amaterske predpise. Vzroke za prepoved in tudi izid že začete preiskave bo zveza v kratkem sporočila javnosti.

Drobne novice

Koledar

Sobota, 6. septembra: Zaharija, prerok.
Nedelja, 7. septembra: 14. pobinkoštna, angeljska nedelja. Marko Križevčan, mučenec.

Novi grobovi

† Dr. Leon Blinc

V petek zjutraj je izdihnil dr. Leon Blinc, lastnik po vsej deželi znanega in uglednega podjetja Franc Kollman, veletrgovine s steklom in porcelanom na Mestnem trgu v Ljubljani. Razmeroma nenadna smrt je presenetila številne znance in prijatelje pokojnikove. Dr. Leon Blinc je pred nekaj dnevi zbolel, vendar ni nihče mislil, da bi krepak, kakor je bil, ne mogel bolezni preboleti. Na žalost pa je podlegel. Pokojnik je vodil obsežno podjetje in je užival velik ugled med ljubljanskim trgovstvom. Uslužbenci njegove trgovine so ga spoštovali in ljubili, saj je bil izredno dobrosrčen ne samo napram svojim nastavljencem, ampak tudi napram ljubljanskim revežem. Pokojnik je dokončal juridične študije z doktorsko diplomo in se posvetil sodni praksi. Ker pa je leta 1932 umrl veliki slovenski mecen in njegov stric Robert Kollman, je dr. Blinc prevzel vodstvo Kollmanove trgovine. Pokojnik zapušča mater Marijo, sestro umrlega mecena Kollmana, soprogo Julijo in sinčka Roberta, sestro Marto in številno sorodstvo. Pogreb blagega pokojnika bo v nedeljo, 7. t. m., ob 16. z Žal, kapela sv. Nikolaja, k Sv. Križu. — Vsem rajnikovim dragim ob hudi izgubi naše globoko sožalje! Pokojnemu pa naj sveti večna luč!

*

— **Vpisovanje v trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15,** za eholetni trgovski tečaj s pravico javnosti se vrši dnevno dopoldne in popoldne. Informacije in nove ilustrirane prospekte daje ravnateljstvo osebno ali pismeno. (Telefon 43-82.)

— **Zdravstvena avtokolona na Turjaku.** Zdravstvena avtokolona, ki jo je dala na razpolago Fašistična vlada, je v ponedeljek, 1. septembra obiskala naš kraj. Zdravniki-specialisti so opravljali dopoldne pregled v Želimljah, popoldne pa so preiskali in zdravili pri nas. Dovečera je bilo pregledanih 398 otrok in odraslih. Skupno je bilo ves dan pregledanih 1372 ljudi. Naš kraj si šteje v prijetno dolžnost izreči toplo zahvalo Eksc. Visokemu Komisarju, g. Petragnaniju, šefu italijanskega zdravstva, in vodji sanitarne avtokolone g. dr. Duceju, ki je obiskal naš kraj.

— **Na Rakovniku** je vsako prvo soboto ura molitve za vso okoliško mladino do 15. leta. Danes zvečer se začne ta pobožnost ob sedmih. Pridite v čim večjem številu!

— **Razpis mest na univerzi v Ljubljani.** Rektorat na univerzi v Ljubljani razpisuje mesto ukaznega lektorja za italijanski jezik, dalje mesto pogodbenega lektorja za francoski jezik in pogodbenega lektorja za angleški jezik. Vsa ta mesta so na filozofski fakulteti v Ljubljani. Prošnje, opremljene z dokazili po odgovarjajočih predpisih, je treba vložiti do vštetega 15. septembra na rektorat univerze v Ljubljani.

— **Dražba radijskih aparatov in detektorjev.** Pokrajinsko poštno, brzojavno in telefonsko ravnateljstvo v Ljubljani bo prodalo na javni ustni dražbi 35 zaplenjenih radijskih aparatov in 99 detektorjev. Prodaja bo 3. oktobra ob 11 v ekonomskem odseku ravnateljstva na Sv. Jakoba trgu 2, I., soba 42. Pogoji za dražbo so že 2. oktobra med uradnimi urami in na dan prodaje do 10 na vpogled. Prav tedaj si stranke lahko ogledajo aparate. Jamčevino je treba plačati najkasneje do 10 na dan prodaje.

— **Avtomobilistom!** Ker je bilo ugotovljeno, da spreminjajo nekateri lastniki tovornih avtomobilov svoje avtomobile v take z majhno nosilnostjo, da bi jih nadalje uporabljali za osebni promet in bi tako obšli odredbe, izdane za promet z motornimi vozili, je bilo z novo odredbo prepovedano dajati dovoljenje za vožnjo s tako spremenjenimi avtomobili.

— **Konzum rib in ribjih izdelkov v Italiji.** Riba je zelo važno živilo v Italiji. Zato se vprašanjem v zvezi z ribolovom posveča vsa potrebna pozornost, posebno pa oblasti skrbe, da se izboljša po eni strani način lova, po drugi strani pa, da se izboljšajo ribji izdelki, ki prihajajo na trg. V lanskem letu je bilo v vsej Italiji prinesenih na trg 346.191 stotov rib. Od te količine odpade 276.000 na morske ribe, 28.337 na jezerske in lagunske ribe, ostalo pa na sladkovodne. Uvoz svežih rib v Italijo je znašal 5589 stotov, medtem ko je bilo skoraj 40.000 stotov ribe uvožene v Italijo že v predelanem stanju. V sedanjem vojnem času pa uživa ribolov še večjo podporo oblasti kot prej, ker skuša Italija na vsak način pokriti z domačim lovom potrebe po ribi.

— **Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti pri Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani, Kongresni trg 2 (telefon 29-86).** Vpisovanje se vrši vsak dan. Informacije in prospekte daje ravnateljstvo.

— **Državne podpore za pogozdovanje.** L. 1939-40 je dala država iz svoje blagajne okrog 260 milijonov lir za pogozdovanje in za izboljšanje pašnikov. Leto poprej je bilo v isti namen podeljenih podpor za 192 milijonov lir. Zavoljo tega se je močno povečalo tudi število razsadnikov in semenskih postaj. Število raznih zasajenih sadik se je od 11,707.000 v l. 1938-39 dvignilo na 14,785.000 v l. 1939-40. Prav tako je bilo za pogozdovanje goličav porabljenih 7000 kilogramov raznih semen. Vlada ima posebne organe, tako imenovano gozdno milico, ki skrbi za uspeh vseh pogozdovalnih akcij in obenem vzgaja ljudi k večji ljubezni do gozda, končno pa tudi preprečuje nesmotrno izsekavanje gozdov.

Iz Trsta

Dolgim ženskim hlačam tudi v Trstu odzvonilo. Povsod v Italiji so že izginile z ulice ženske v dolgih moških hlačah, v Trstu pa se še tu in tam pojavijo, sicer samo na kolesih, ali pa na turističnih partijah po Krasu. Sedaj pa je tudi njim odzvonilo, ker so začele oblasti proti tej nelepi modi nastopati.

Višji duhovniški red bo podelil tržaški škof msgr. dr. Santin svojim bogoslovcem dne 14. septembra.

Sv. Ivan v Trstu je imel v nedeljo 31. avgusta svoje žegnanje, ki je privabilo mnogo ljudi v cerkev, da je bila tudi med tridnevnico dobro obiskana, zlasti še v petek, na glavni praznik, ko je bilo tudi večno češčenje. V nedeljo pa je bila prostorna cerkev veliko premajhna za množico ljudstva, ki je prisostvovala tradicionalni procesiji. Najprej so bile ob štirih pete litanije, potem pa je mnogo ljudi počakalo do slovesnih večernic ob 6; ob 6.30 se je razvila procesija. Krasno petje, molitev, slovesno pritrkavanje zvonov se je zlivalo v skupno molitev pred Najsvetejšim, ki so mu belooblečene deklice trosile cvetja na pot. Za nebom smo opazili predstavnike cerkvene in svetne gosposke, naše može in mnogo ljudstva.

Letos bo pozna trgatev. Grozdje na Krasu in tudi v tržaški okolici letos nenavadno pozno dozoreva, povrh pa še kaj neenako, tako da je skoraj na vsakem grozdu polovica jagod že mehka, druga polovica pa še zelena in trda. Vinogradniki si sedaj, v septembru, želijo suhega, gorkega vremena, da bi grozdje pravočasno dozorelo in bi trgatev uspela.

Dopolavoro prireja izlet na ljubljanski velesejem. Dopolavoro tržaške province organizira izlet svojega članstva s posebnim vlakom na ljubljanski velesejem, ki se prične 4. oktobra. Udeležili se ga bodo lahko samo člani Dopolavora. Vse informacije dobe interesenti na sedežu provincijske uprave in pri krajevnih poslovalnicah Dopolavora.

Posebno davčno posvetovalnico je osnovalo Združenje trgovcev v Trstu na sedežu svoje organizacije. Posvetovalnica bo poslovala vsako sredo in petek od 16—18.

Ljubljana

l **Italijanščina na Trgovskem učilišču Robida, Ljubljana, Trnovska ulica 13.** Tečaji se pričnó: začetniški 10. septembra, nadaljevalni 11. septembra. — Telefon 40—48.

l **Križanska moška kongregacija** ima na praznik Marijinega rojstva dne 8. septembra skupno cerkveno pobožnost zjutraj in zvečer ob šestih. Zjutraj med sv. mašo skupno obhajilo. Vsi člani vljudno vabljeni!

l **Stolna kongregacija Kraljice presv. Rož. venca ima v soboto, 6. septembra, točno ob pol sedmih zvečer shod v kongregacijskih prostorih. Udeležba za vse članice obvezna!**

l **Dijaška Marijina kongregacija pri Sv. Jožefu v Ljubljani** ima v Domu duh. vaj duhovno obnovo v sredo, 10. septembra za vse kandidate in aspirante ter člane, ki niso mogli opraviti duhovnih vaj. Priglasite se do torka.

l **Glasbena šola »Sloga«** sprejema gojence za pouk v solopetju, klavirju, kitari, violini in ostalih orkestralnih instrumentih. — Poučuje poleg tega osnovno in višjo glasbeno teorijo, glasbeno zgodovino, orkestralno igro, komorno glasbo in zborovsko petje; pevci se morejo vaditi v nastopanju tudi praktično. Pouk spopolnjujejo predavanja, matineje in lastna šolska glasbena revija. Pričetek pouka bo v ponedeljek, 15. septembra. Vsa pojasnila daje šolska pisarna v Pražakovi ulici 19.

l **Šolski izlet v Benetke.** Učenke strokovne nadaljevalne šole pri sv. Jakobu v Ljubljani, ki so se prijavile za izlet v Benetke, naj se gotovo zglase dne 6. septembra 1941 (sobota) ob 1. popoldne v šoli. — Vodstvo izleta.

l **V soboto 6. septembra** se začne na šoli Glasbene Matice redni pouk v vseh oddelkih in razredih. Opozarjamo pa starše, da je vpis na glasbeno šolo še vedno mogoč. Prijave sprejema pisarna v Vegovi ulici 7 in vpisani gojenec začne takoj z rednim poukom.

l **Uprava Kina Sloge sporoča,** da bodo odslej ob nedeljah in praznikih zopet redne matinejske predstave, in sicer ob 10.30 po znižanih cenah.

l **Neupravičene živilske nakaznice.** Ljubljanski mestni preskrbovalni urad je ugotovil, da nekateri družinski poglavarji ne vrnejo živilskih nakaznic onih svojih družinskih članov ali podnajemnikov, ki so iz kakršnega koli razloga odšli iz družine ali jih pa sploh ni več v družini, n.pr. da so umrli, se preselili, odšli v bolnišnico, v jetnišnico, da so v ujetništvu, po počitnicah ali na dopustu na svojem službenem mestu itd., ter zato neupravičeno nabavljajo živila na te njim nepripadajoče karte. Zato mestni preskrbovalni urad opominja vse one, ki so v taki neupravičeni posesti živilskih nakaznic, naj jih takoj vrnejo svojemu trgovcu, da jih ta izroči preskrbovalnemu uradu, ali naj jih pa sami prineso v preskrbovalni urad, da se tako ognejo kazenskim posledicam zaradi protizakonitega neupravičenega prisvajanja živilskih nakaznic. Posebno pa opozarjamo na novo, da je nakaznica popolnoma neprenosna in sme nanjo dobivati živila samo tisti, ki je na njej napisano njegovo ime. Sicer pa mora vsak družinski glavar sproti naznaniti preskrbovalnemu uradu vsako spremembo v staležu svoje družine.

l **Sladkor in maščobe** bo mestni preskrbovalni urad trgovcem razdeljeval v soboto, 6. septembra, od 8. do 12. ure po naslednjem redu: trgovcem z začetnico A—J od 8. do 9. ure, od K—M od 9. do 10. ure, od N—R od 10. do 11. ure, od S—Ž od 11. do 12. ure. Milo bo razdeljeno pozneje. Trgovce in občinstvo opozarjamo, da bo mogoče mast dobiti samo na odrezke za mast, t. j. na vsako nakaznico po 200 gramov. Na odrezke za slanino se bo pozneje dobilo po 100 gramov presnega masla, zato naj trgovci teh odrezkov ne prevzemajo od strank in naj jih ne režejo od kart. Kdaj bo razdeljeno milo in presno maslo, bo objavljeno o pravem času.

l **Druga licitacija za nadaljevanje gradbenih del pri zatvornici na Ljubljanici,** 26. avgusta je bila že prva licitacija za zgraditev zatvornice na Ljubljanici ob stari cukrarni. Tedaj se je zanimal za to gradbeno delo le en sam podjetnik, zaradi česar licitacija ni uspela, ker predpis zahteva, da se pri prvi licitaciji mora izbirati med tremi ponudbami. Da bi se to važno delo, ki ne bo izrednega pomena samo za dokončno ureditev struge Ljubljanice skozi mesto, ampak še večjega za osuševanje in zboljšanje Barje, je bila te dni že druga javna pismena licitacija. Proračun za gradbena dela znaša 704.015 lir in bo licitacija 15. septembra ob 11 dopoldne na tehničnem oddelku v Ljubljani. Službeni list z dne 3. septembra prinaša podroben razpis licitacije.

l **Ureditev cest in hodnikov je letošnje leto v Ljubljani** zelo napredovala. V središču mesta so pomembne cestne zveze bile modernizirane tako, da se je za vedno umaknilo blato in prah. Kakor čujemo, bo sedaj prišla na vrsto tudi ureditev **Ceste v Rožno dolino,** ki je najvažnejša prometna žila za vse tisoče prebivalcev, ki hodijo po tej cesti v mesto. Vsa Rožna dolina je danes že zazidana. Najprikladnejša zveza z mestom je za vse rožnodolske pešce prav Cesta v Rožno dolino. Prebivalstvo je bilo zlasti v zimskem času hudo prizadeto, saj ni bila blatna le cesta, ampak je plaval v vodi večinoma tudi ves doslej še neurejeni hodnik za pešce. Ker bi ureditev vse dolge ceste zahtevala seveda velike stroške, bodo začasno, da ustrežejo vsemu prebivalstvu, uredili najprej le hodnik za pešce, ki bo katraniziran v toliko, da bo za vedno od njega odpravljeno blato in prah. Tisoči in tisoči prebivalcev Rožne doline so za ta ukrep pristojnim činiteljem od srca hvaležni.

l **Seznami davčnih osnov** za peke, izdelovalce testenin, književnike, zasebne učitelje, glasbenike, godce, babice, akademske slikarje in kiparje, potujoče agente, trgovske potnike, senzale, mešetarje so poleg že prej objavljenih razgrnjeni na mestnem poglavarstvu ter naj si jih interesenti ogledajo v vratarjevi sobi v pritličju leve hiše mestnega magistrata do 17. t. m.

l **»Nenavaden človek«** je tragikomedija Gena Senečiča, v kateri je predstavil dramatik gledalcem resničnega poštenjaka v nasprotju s sumljivo in zlagano dobrodelnostjo, ki koristi sama sebi, pokazal je značaj dobrodušnega, zaupljivega poštenjaka starega kova v okolju sodobnih ljudi, ki jih je pokvarilo današnje nemoralno gledanje na svet. Aktualna zgodba bo našla zadovoljno občinstvo, ki ljubi gladek in hiter potek dejanja, zanimive preobrate in z življenjsko vernostjo podane prizore. Delo je poslovenil in zrežiral J. Kovič, ki bo igral tudi glavno moško vlogo.

l **Nedeljsko zdravniško dežurno službo** bo opravljal od sobote od 20 do ponedeljka do 8 zjutraj mestni zdravnik **dr. Logar Ivan,** Ulica 29. oktobra št. 7, telefon št. 41-52. — **Od ponedeljka od 8 zjutraj do torka do 8 zjutraj** pa mestni višji zdravstveni svetnik **dr. Mis Franta,** Poljanska cesta 15-II., telefon št. 32-84.

Gledališče

Drama: Začetek ob pol 20: Sobota, 6. septembra: »Nenavaden človek«. Izven. Znižane cene. — Nedelja, 7. septembra: zaprto.

Radio Ljubljana

Sobota, 6. septembra. 7.30 Poročila v slovenščini. — 7.45 Slovenska glasba. — Med odmorom ob 8 napoved časa. — 8.15 Poročila v italijanščini. — 12.30 Poročila v slovenščini. — 12.45 Operna orkestralna glasba. — 13 Napoved časa in poročila v italijanščini. — 13.15 Uradno vojno poročilo v slovenščini. — 13.17 Himne in popevke vojskujoče se Italije: orkester pod vodstvom mojstra Arlandija. — 13.30 Slovenska glasba. — 14 Poročila v italijanščini. — 14.15 Radijski orkester pod vodstvom Draga Marija Šijanca: operetna glasba s sodelovanjem sopranistinje Dragice Sok in tenorista Janeza Lipuščka. — 14.45 Poročila v slovenščini. — 17.15 Nove plošče Cetra: popevke. — 19.30 Poročila v slovenščini. — 19.45 Operetna glasba. — 20 Napoved časa in poročila v italijanščini. — 20.20 Komentarji k dnevnim dogodkom v slovenščini. — 20.30 Lirična sezona EIAR-ja: Strauss: Salome. Med odmori predavanje v slovenščini in beseda v slovenščini. — 20 Orkester pod vodstvom mojstra Angelinija. — 22.45 Poročila v slovenščini.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62, in mr. Gartus, Moste, Zaloška cesta.

Poizvedovanja

Na živilskem trgu sem v torek pozabila denarnico. Pošten najditelj naj jo odda v upravi »Slovenca«.

Zapestnica z rdečimi koralami, dalmatinsko delo, se je zgubila v sredo popoldne od Marijinega trga do Mirja. Pošten najditelj se naproša, da odda zapestnico v upravi »Slovenca«.

Iz Spodnje Štajerske

Muzej v Krškem razširjajo. Muzej v Krškem, ki so ga slovesno odprli 10. novembra lanskega leta, sedaj spopolnjujejo in razširjajo ter hočejo v njem zbrati vse dokaze za nemško kulturno udejstvovanje v savski dolini.

Glasbeni in pevski večeri v Mozirju. V prijaznem trgu v zgornji Savinjski dolini, v Mozirju, se je te dni mudila skupina gojencev višje glasbene šole v Gradcu, ter je priredila več glasbenih in pevskih večerov, ki so med ljudstvom vzbudili veliko pozornost ter so bili tudi zelo dobro obiskani.

Spodnještajerec odlikovan. Za hrabrost na vzhodnem bojišču in za dosežene uspehe v borbah proti boljševikom je dobil viteški križec železnega križa tudi nadporočnik Sochatzy, rodom iz Pragerskega.

Izkaznice Štaj. dom. zveze so že pričeli deliti. Tako jih dele te dni v mestu Mariboru.

Gojenci višje glasbene šole so se na svojem potovanju po Spodnjem Štajerskem ustavili oni dan tudi v Konjicah ter so v tamošnjem domu nemške mladine priredili pevski in glasbeni koncert.

Vaški večer je bil te dni v Poljčanah. Obiskan je bil zelo dobro ter so ga priredili za slovo odhajajoči nemški mladini iz Gradca, ki je pomagala kmetom pri spravljanju letošnje žetve.

Iz Hrvatske

Društvo prijateljev italijanske knjige je na zadnjem sestanku sklenilo, da se bo odslej imenovalo Hrvatsko-italijansko društvo, ki ima za cilj pospeševanje hrvatsko-italijanskega prijateljstva.

Zakonsko naredbo o najnižjih delavskih plačah je hrvatska vlada raztegnila tudi na gozdno delavstvo. S tem se bo zboljšal gmotni položaj 30.000 delavcev.

Poveljnik milice nemške narodnostne skupine. Vodja nemške narodnostne skupine v neodvisni državi Hrvatski, Altgayer, je imenoval Vilibalda Hellerja za poveljnika nemške narodnostne milice.

Komuniste okoli Doboja preganja tudi nemška milica. Poleg rednih čet hrvatske vojske in ustaških oddelkov preganja komuniste, ki so napadli Doboj in razdrli na več mestih železniško progo, tudi oddelek nemške milice iz Tesliča. V bojih s komunisti in četniki je padel že en član nemške milice ter je bil pokopan z vsemi vojaškimi slovesnostmi.

Podružnica ravnateljstva za obnovo. Hrvatsko ravnateljstvo za obnovo je odprlo svojo podružnico v Sarajevu.

V Zagrebu so pričeli zidati poslopje za novo nemško srednjo šolo. Zgotovljena bo do prihodnjega šolskega leta.

Strokovna šola za bolniške strežnike in strežnice. Pri zagrebškem vseučilišču bodo v kratkem odprli posebno strokovno šolo za bolniške strežnice in strežnike.

Za popravilo vojašnic po Hrvatskem je vlada odobrila kredit 40 milijonov kun.

Prve hrvatske poštne znamke. V Zagrebu so izdali prve znamke v kunski vrednosti. Za sedaj so izdali znamke v vrednosti 0.50, 1.50, 2, 5, 7 in 10 kun. V vrednosti 3, 6, 20, 30 in 50 kun bodo pa izdane konec septembra.

Poletni čas bo hrvatska država obdržala tudi v zimskih mesecih.

Razglasitev v državnem interesu. Izšla je zakonska odredba, ki določa, da država lahko razna za državo važna gospodarska podjetja in tovarne razlasti. Za razlastitev stavi predlog ravnateljstvo za obnovo ali pa katero koli ministrstvo.

Iz Srbije

Štirje razbojniki ustreljeni pri samem napadu. Pred dnevi je hotela oborožena komunistična družina napasti državne oblasti na Ubu. Ko se je že bližala okrajnemu glavarstvu, so jo opazili policijski stražniki in pričeli takoj nanjo streljati. V ognju iz strojnic so obležali na mestu mrtvi štirje komunisti. Med njimi so spoznali nekega dijaka iz Belgrada, dijaka iz Žarkova pri Belgradu in dva okoliška kmeta. Ostali komunisti so se razkropili na vse strani in pobegnili.

Nočejo se spametovati. Srbsko časopisje, predvsem »Novo Vreme« še nadalje objavlja iz posameznih srbskih krajev poročila o terorju oboroženih komunističnih tolp in raznih sabotažnih dejanjih. Tako so komunisti pred kratkim vrgli več bomb na največji hotel v Nišu »Park«. Ker zločincev še niso mogli poloviti, je mestna občina v Nišu na njihove glave razpisala nagrado 100.000 dinarjev. V zvezi s tem atentatom je tamošnji ban izdal poseben proglas na ljudstvo, v katerem ga poziva, da se naj končno že spametuje in zave resnosti položaja, ker bodo takšni in slični izgredi prinesli samo še težje represalije in bodo postali lahko naravnost usodni za srbsko ljudstvo. Mnogi bodo ostali brez svojih dragih, številni bodo izgubili svoje domove in se bodo morali potikati po svetu kot begunci.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob 16., 18. in 20. uri

Najnovejši in najlepši Giglijev velefilm
MATI
V glavnih vlogah BENJAMINO GIGLI, Emma Gramatica, Ugo Cesari, Carola Höhn.
KINO MATICA - TEL. 22-41

Zadnji model
Glasbeni film romantične ljubezni in usodnih konfliktov. Glasba: Verdi, Schubert, Bizet, Peter Fenn — Camilla Horn, Aleksander Sved, P. Javor
KINO SLOGA TEL. 27-30

Senzacijonalen film napete vsebine
KAPITAN FURIA
VICTOR Mc LAGLEN, BRIAN AHERNE, JUNE LANG. — Film o heroju, neustrašenem borcu za pravico in svobodo. Film poln zabave, komičnih prizorov in krasnih posnetkov.
KINO UNION TEL. 22-21

Mišek POŠTNI PILOT

Medtem se je Mišek še bolj približal zrakoplovu in je streljal nanj ko besen, rekoč:

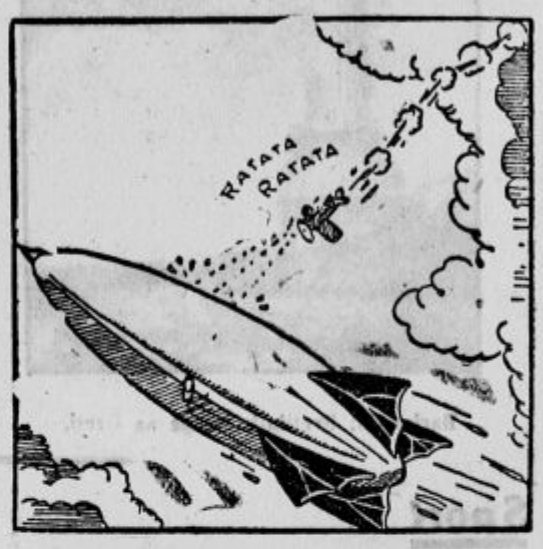

»Tu imate mojo vizitko!« in je zavil z letalom krog zrakoplova in ga venomer obstreljeval. »Prepozno je, da bi se razbojnika mogla veseliti zmage!«

Zavedal se je pa, da je zdaj tudi njegovo letalo v nevarnosti. In zares: iz zrakoplova se je pokadilo in kmalu se je razpočil izstrelek tik letala.

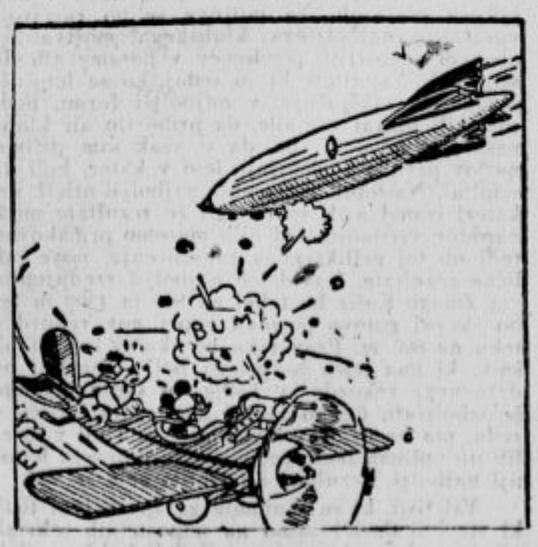

»Pazi, Mišek!« ga je opozoril kapitan, »treba je leteti v drugo smer!«

»Pustite me, kapitan, da delam po svoje,« mu je odvrnil Mišek.

KULTURNI OBZORNIK

Prof. Umberto Urbani: Simon Gregorčič

Predavanje v ljubljanskem radiu:

Simon Gregorčič non è un poeta cosmopolita e un adoratore romantico della bellezza assoluta come il creatore della moderna lirica slovena, Francesco Prešeren; non è neppure un irrequieto banditore di nuovi vangeli come l'Aškerc e nemmeno il poeta dei simboli e dei sogni, della vita e della giovinezza come lo Župančič; Simon Gregorčič è l'interprete genuino dei sentimenti del suo popolo. Non salì alle vette della fantasia o alle cime tormentose della ragione umana e non scandagliò le misteriose profondità dell'anima; la poesia del Gregorčič spuntò, come le sue primule, alla superficie del sentimento e del cuore del suo popolo e alla superficie della sua terra.

Nella lirica del Gregorčič, fusa armoniosamente con le forme dell'arte, rivisse la poesia popolare slovena. Nei canti del poeta, li popolo sloveno trovò tutto se stesso e sentì tutte le voci della stirpe, dalle più forti alle più delicate, dalle più generose alle più impulsive.

Se l'Aškerc è il poeta dell'Acropoli e delle Piramidi, l'epico cantore delle leggende dei secoli e delle nazioni, il Gregorčič è il cantore di un piccolo mondo limitato al paesaggio ove trascorse la sua vita, ad una breve striscia di terra, punteggiata di tuguri contadineschi e di gregi, ad un'argenteo solco di un fiume, incassato fra le montagne e che avvallando rallenta il corso delle acque.

La sua opera poetica meglio di un volume di folclore, svela il popolo, il contadino, la donna slovena.

Il poeta sloveno che, appena dopo morte, ritornò come aveva nostalgicamente desiderato, ai lunghi della sua giovinezza e che dal 1906 riposa presso San Lorenzo, parecchi anni prima della conflagrazione europea, predisse la guerra italo-austriaca. Il poeta vide la terribile bufera, che si sarebbe scatenata dall'ardente mezzogiorno e descrisse la tempesta di piombo, la pioggia di sangue, il torrente di lagrime, i lampi, i tuoni, l'inferno della battaglia.

Come la fanciulla slovena — di cui canta — che nella notte di Natale, va a indagare il destino nelle acque del torrente, tremolante nella luce lunare, e dal profondo delle onde una faccia conosciuta le dice con soave sorriso che lassù celebreranno la loro unione, anche il poeta è attirato dalle acque divinatrici.

Simon Gregorčič fu la bontà personificata. Umile cappellano di piccole borgate, visse povero e modesto. Negli ultimi anni, malandato in salute, si ritirò a Gorizia. Non accettò l'ospitalità dell'archivescovo Sedej, come non aveva voluto accetare il posto di cappellano, offertogli dai Principi di Windischgraetz.

Non erano per lui, diceva, i palazzi principeschi; ogni parola affettuosa dalla bocca dei principi gli sarebbe parsa falsa e calcolata, come gli volessero fare una grazia o l'elemosina. Il poeta si sentiva bene solamente fra gli umili e i semplici.

Anche il pessimismo del Gregorčič è mite, nostalgico, elegico, sincero, cristianamente rassegnato; non è il pessimismo di Heine, nè quello di Kranjčević, nè quello di Gilbert, nè quello classico e universale di Leopardi. Il dolore del Gregorčič raggiunse la drammaticità sublime di Giobbe nel canto: »L'uomo giammai!«, che riporto alla fine del volume, con libera versione.

Saverio Meško, amico del Gregorčič e come questi sacerdote e scrittore, disse del canto meraviglioso: «Questo commovente colloquio dell'uomo sofferente con l'Eterno e l'Onnipotente, è il canto più caratteristico per l'ideologia del poeta e nello stesso tempo il capolavoro più fatale per la sua vita terrena.»

Nessun poeta sloveno divenne subito, come il Gregorčič, il beniamino del suo popolo. Nella primavera del 1882 uscirono le prime sue poesie. In tre mesi andò esaurita la prima edizione.

Nel 1888 uscì il suo secondo volume e nel 1902 il terzo ed ultimo. «Se il poeta tacque in quegli anni,» scrive il Meško, «contro la propria volontà e malgrado l'esuberanza, che gli gonfiava l'anima, il suo silenzio fu un tormento per il popolo e il tormento maggiore per lo stesso poeta.»

Invano tentò il critico ceco dott. Domenico Stribrný di elogiare, sia pure con le dovute riserve, l'ultimo volume pubblicato dal poeta, scrivendo:

«La poesia del Gregorčič non chiude soltanto l'epoca del romanticismo, ma annuncia pure un'epoca nuova. I segni caratteristici della poesia moderna, sono il soggettivismo e l'impressionismo. Il terzo volume delle poesie del Gregorčič è diverso evidentemente dagli altri. Altrove l'anima sua s'identifica con l'anima delle masse; qui si apparta nel suo isolamento. Qui, all'orlo del sepolcro, il poeta fa la confessione generale della sua vita privata; il suo dolore e la sua devozione arrivarono a inattese profondità, convergendo nell'orrrore della vita terrestre e nella mistica coscienza della vita d'oltretomba. Così da vicino guardò la morte negli occhi solamente il Prešeren e nessuno dei poeti sloveni si unì così intimamente con Dio.»

L'ultimo libro del Gregorčič non è l'alba della novella generazione; è il crepuscolo di quella che precedette Cankar e Župančič e che nel Gregorčič e nell'Aškerc ebbe due interpreti tanto diversi.

Simon Gregorčič ni pesnik kozmopolit in romantični oboževalec absolutne lepote kakor France Prešeren, stvaritelj slovenske moderne lirike; ni nemiren glasnik novih evangelijev kakor Aškerc, niti ne pesnik simbolov in sanj, življenja in mladosti kakor Župančič; Simon Gregorčič je pravi tolmač občutkov svojega naroda. Ne dviga se do skrajnih višin fantazije ali na težavne vrhunce človeškega razuma in ne preiskuje tajnih globin duše; Gregorčičeva poezija je vzklila kakor prvo pomladansko cvetje, na površju čustev in srca njegovega naroda in na površju njegove zemlje.

V Gregorčičevi liriki, harmonično povezani z umetnostno obliko, je znova oživela slovenska ljudska poezija. V pesnikovih pesmih je slovenski narod našel sebe vsega in je slišal vse glasove svojega roda, od najjačjih do najnežnejših, od najplemenitejših do najbolj impulzivnih.

Če je Aškerc pesnik Akropole in Piramid, epični pevec legend vekov in narodov, je Gregorčič pesnik malega sveta, omejenega na pokrajino, v kateri je preživel svoj vek, na ozek pas zemlje, na katerem se kakor pike vidijo ljudske koče in ovčje črede, na srebrne brazde reke, ki je vrezana med gore in katere tek vode postaja v svojem dolnjem teku počasnejši. Njegova pesniška dela bolj kakor obširna folklora razkrivajo ljudstvo, kmeta, slovensko ženo.

Slovenski pesnik, ki se je šele po smrti vrnil, kakor si je v domotožju želel, v kraje, v katerih je preživel svojo mladost in ki od leta 1906 počiva pri svojem Sv. Lovrencu, je mnogo let pred svetovnim požarom napovedal italijansko-avstrijsko vojno. Pesnik je videl strašen vihar in opisal svinčeno nevihto, krvavi dež, potoke solza, blisk in grmenje, vojni pekel.

Kakor slovensko dekle — o kateri poje —, ki gre v božični noči trepetajoča v mesečni svetlobi in ki ji v vodni gladini znani obraz s sladkim nasmehom pove, da bodo tam zgoraj slavili njuno združitev, tako so tudi pesnika privabile preroške vode.

Simon Gregorčič je bil poosebljena dobrota. Preprosti kaplan malih naselij je živel ubogo in skromno. Ko se mu je poslabšalo zdravje, se je v poslednjih letih življenja vrnil v Gorico. Ni sprejel gostoljubnosti nadškofa Sedeja, kakor že prej ni hotel sprejeti kaplanskega mesta, ki mu ga je ponudil knez Windischgraetz.

Niso zanj, kakor je govoril, knežje palače; vsaka ljubezniva beseda iz kneževih ust bi se mu zdela lažna in preračunana, kakor da bi mu hoteli izkazati milost in podeliti miloščino. Pesnik se je dobro počutil le med ponižnimi in preprostimi.

Gregorčičev pesimizem je blag, domotožen, elegijski, iskren, krščansko vdan; to ni Heinejev pesimizem, niti Kranjčevičev niti Gilbertov niti ne univerzalni Leopardijev. Gregorčičeva bol združuje Jobovo vzvišeno dramatičnost v pesmi »Človeka nikar«, ki sem jo prevedel v italijanščino v svobodnih verzih.

Ksaver Meško, Gregorčičev prijatelj in kakor ta duhovnik in pisatelj, je rekel o čudoviti pesmi: Ta ganljivi razgovor trpečega človeka z Večnim in Vsemogočnim, je najbolj karakteristična pesem za pesnikovo ideologijo in istočasno mojstrsko delo, ki je bilo za njegovo zemeljsko življenje najbolj usodno.

Noben slovenski pesnik ni postal, kakor Gregorčič, takoj Benjamin svojega naroda. Spomladi leta 1882. so izšle njegove prve pesmi. V treh mesecih je pošla prva knjiga.

Leta 1888. je izšel drugi zvezek in leta 1902 tretji in poslednji. Če je pesnik v teh letih molčal — piše Meško — proti svoji volji in vkljub silnemu hotenju, ki mu je prevzemalo dušo, je bil njegov molk muka za narod in še večja muka za samega pesnika.

Zaman je poskušal češki kritik dr. Dominik Stříbrny s sledečimi besedami pohvaliti, čeprav s potrebnimi rezervami, poslednji zvezek, ki ga je pesnik objavil:

»Gregorčičeva poezija ne zaključuje le dobe romantike, ampak tudi naznanja novo dobo. Karakteristična znaka moderne poezije sta subjektivizem in impresionizem. Tretji zvezek Gregorčičevih pesmi se očividno razlikuje od ostalih. — Drugje se istoveti njegova duša z dušo množice; tu se umakne v svojo osamelost. Tu, na robu groba, izreče pesnik glavno izpoved o svojem zasebnem življenju; njegova bol in njegova vdanost dosežeta nepričakovane globine, ko se spremenita v odpor pred zemeljskim življenjem in v mistično zavest življenja onstran groba. Tako od blizu je gledal smrti v oči edini Prešeren in noben slovenskih pisateljev se ni tako tesno združil z Bogom«!

Poslednja Gregorčičeva knjiga ni zarja nove generacije; je rajši kasnejši večerni žar generacije, ki ji stojita na čelu Cankar in Župančič in ki je v Gregorčiču in Aškercu imela dva tako različna interpreta.

Naročite „Slovenčev koledar"!

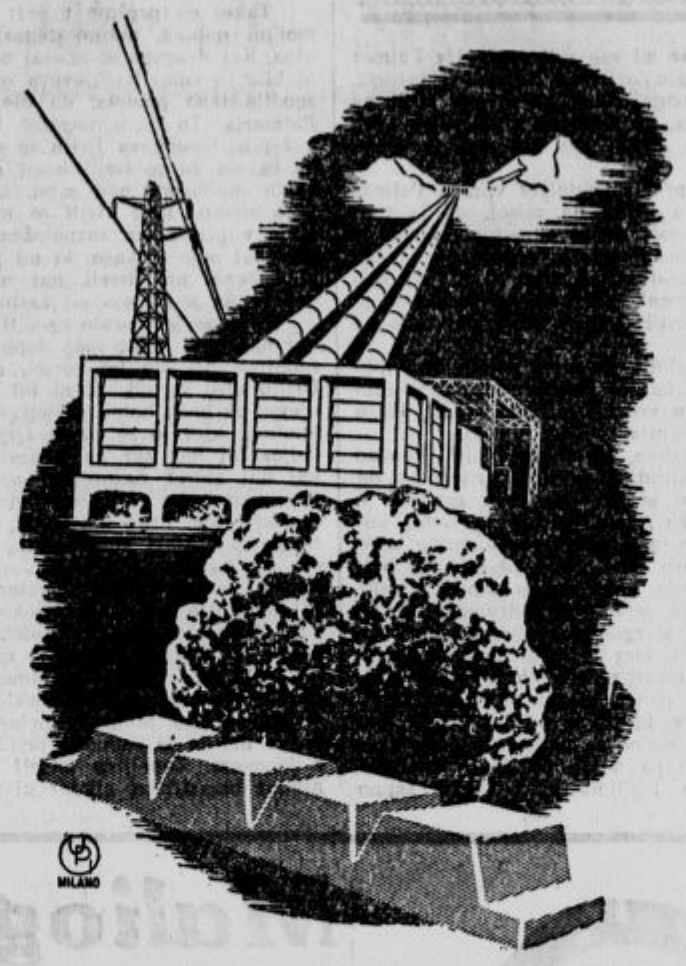

Contro le egemonie metalliche

L'alluminio è metallo italianissimo dato dalla bauxite del nostro suolo e dal carbone bianco delle nostre montagne. Le grandi tappe segnate dalla produzione annuale - nel'era fascista - sono la più fulgida prova delle possibilità tecniche e delle vaste applicazioni di questo metallo tutto nostro.

Per ogni uso una lega adatta

Proti hegemoniji kovin

Aluminij je pristna italijanska kovina, ki jo daje bauxit naših tal in beli premog naših gorâ. Velike etape, ki jih - v dobi fašizma - zaznamuje letna proizvodnja, so najsijajnejši dokaz tehniških možnosti in obsežnih načinov uporabe te čisto naše kovine.

Za vsako potrebo primerna spojina

Alluminio-Aluminij

METALLO DEL DOMINIO - GOSPODUJOČA KOVINA

E' COMPLETAMENTE ITALIANO - JE POPOLNOMA ITALIJANSKA

Z DUNAJA V ZAGREB

Pod tem naslovom popisuje potnik P. H. svoje potovanje z železnico z Dunaja v Zagreb. Lepoto spodnještajerskih krajev slika bralcem tega uglednega nemškega dnevnika takole: »V Spielfeldu, prejšnji nemški carinski postaji, sedaj pregledajo samo prehodna dovoljenja. Sedaj pride takoj pokrajina, kjer smo bili razporejeni. Hauptman planinskega lovskega polka pristopi v Gradcu k gospej z napol doraslim sinom. Tam ob hiši smo stali onega jutra. Tu je bila pregrada. Iz tamošnjega bunkerja je pričelo prvič streljati na nas. Vidiš tam bunker? Tam zgoraj, kjer je tako temno ob gozdnem robu. Pa ni dolgo časa trajalo. Toda eden mojih ljudi je pri tem padel, je še dodal po krajšem molku. Zunaj je vroč popoldan. Murenčki cvrčijo, par volov orje na podnožju, otroci mahajo z rokami. Povsod globok mir, kakor da ne bi bil nikdar raztrgan, samo tam zgoraj ob robu gozda, 50 m od železnice, je črna lisa in v vlaku se spominjajo potniki moža, v sivi bluzi, ki je tam, kjer sije sedaj tako mirno sonce, žrtvoval svoje življenje za državo in njeno zmago.

Spodnja Štajerska, dežela vinskih goric, koruznih polj in sočnih zelenih travnikov in redko drzno oblikovanih gozdnatih hribov. Je, kakor da bi bila vsa napojena z radostjo, z domačo vinsko radostjo. Celo postaje. Zgrajene so kot zračne galerije zdraviliških dvoran, obraščene z divjo trto in med železnimi stebri vise lončki s cvetjem. Od Drave se vozimo proti Savi: Marburg, Pragerhof, Cilli, Römerbad, Steinbrück in ob lepi, hitri Savi navzdol — Rann. Postaje imajo nove napise in postajni načelniki nove, žareče rdeče čepice. Pred petimi meseci je tu še bilo Maribor, Pragersko, Celje, Rimske Toplice, Zidani most, Brežice. Že imena sama zvene tako čudno. Te kraje je treba videti. Če bi koga pripeljali sem in ga niti ne bi vprašali, kje je, ne bi prav nihče prišel na misel, da bi dejal, da je kje drugje, kakor sredi v Reichu, v Nemčiji. Dobova je sedaj carinska postaja. Leži 20 km od Zagreba. Majhna postaja in malo vstran kmetska vas. Vse na okoli morje koruze, ki rahlo šumi v večernem vetru. V ozadju so zadnji spodnještajerski vrhovi, levo spredaj temnozeleni hribi z gozdovi. Na nasprotni strani njihovega podnožja leži Zagreb...«

Beli vrabec

Iz Hanovra poročajo, da so v okolici mesta opazili belega vrabca. Ostali vrabčki se ga boječe izogibajo. Beli vrabec pa ni prav nič bojazljiv in rad prihaja v bližino darežljivih ljudi.

Avstralija ječi pod težo vojnih izdatkov

Reuter poroča iz Melbournea, da je Avstralija od začetka sedanje vojne porabila več kot 45 milijonov funtov šterlingov za zgraditev svojega letalstva. Tedensko porabi v iste svrhe 450.000 f. š. Ta znesek pa misli še zvišati tedensko na milijon funtov šterlingov. Kako bo le prebivalstvo preneslo te ogromne izdatke?

Bliža se jesen: Štorklje že odhajajo na jug

Nemško časopisje poroča, da so štorklje iz posameznih nemških krajev že odletele proti jugu, kjer bodo prezimile. V Nemčiji so štorklje pod zakonsko zaščito. Zato se natančno lahko ugotovi, da jih je v Nemčiji 40.000. Vse štorklje imajo tudi popisane. Posebno zaslugo ima v tem pogledu ptičja opazovalnica v Rossitten, ki je med drugim ugotovila, da lete štorklje, ki gnezdijo vzhodno od Vezere, na jug čez Balkan, vzhodno Sredozemsko morje, Palestino in Egipt ter ob Nilu navzgor vse do Južne Afrike, medtem pa lete vse štorklje zahodno od Vezere na isto mesto čez Francijo in Španijo. Zanimivi so tudi poskusi, ki so jih napravili z mladimi štorkljami pred poletom na jug. Več mladih štorkelj, ki so gnezdile vzhodno od Vezere, so prepeljali v Essen ter so jih tam izpustili. Človek bi pač mislil, da se bodo podale na daljno pot z ostalimi tamošnjimi štorkljami čez Francijo in Španijo. Pa ni bilo tako. Vse pripeljane štorklje so pričele takoj leteti proti vzhodu, nato pa po znani poti svojih prednic proti jugu čez balkanske države in zopet dalje.

Mem letom štorklje posamezna afriška plemena tudi pobijajo in streljajo. Tako se je zgodilo že večkrat, da so se vrnile v Nemčijo nekatere štorklje s prestreljenimi perutmi, nekatere so prinesle s seboj tudi puščice, ki so jim prebodle truplo ali pa celo perutnico. Iz teh puščic so potem izvedeli za orožje, ki se ga poslužujejo tista divja plemena.

Najredkejša poštna znamka

Med najredkejše znamke na svetu spada rdeča poštna znamka, ki jo je izdala Britanska Gvineja leta 1856. Marka je tedaj stala en cent. Ohranjen je samo en izvod in še ta ima že obrabljene ogle. Kljub temu pa, da je znamka že močno poškodovana, je še vedno najdražja znamka na svetu. Svoječasno je pripadala zbirki Ferari, katere lastnik jo je pozneje izročil poštnemu muzeju v Berlinu. Po končani zadnji svetovni vojni so znamko zaplenili na račun reparacij in jo prodali. Kupil jo je Amerikanec Hind za 32.000 dolarjev. Po njegovi smrti jo je prodala njegova vdova še dražje nekemu Avstralcu, ki je zanjo plačal 40 tisoč dolarjev. Njegovo ime pa še danes ni znano.

Naval kobilic v Indiji

Po poročilih iz Karačija v severozahodni Indiji, so se pojavile v tamošnjih pokrajinah kobilice v nepreglednih rojih. Kobilice so uničile skoraj vso letošnjo žetev pšenice, zaradi česar bo imela vlada velike težave s prehrano ljudstva. Kobilice so prišle s severa ter so do sedaj uničile že več pokrajin.

Dolarske hijene

15

»Ah, kaj, saj se mi vse vrti v glavi!« Palmer je v desnem vogalu ogledala zapazil Charleya. Neprestano ga opazuje, zlasti pa njegov izraz na obrazu. Zdi se mu, da Charley ni navajen tako ostrega govorjenja. Zakaj ves čas maje z glavo in se čudi.

»Kaj pa hoče prvi ravnatelj?« vpraša Palmer mirno. Medtem mu pride na misel, da je tudi mogoče, da so ponoči drugi zamenjali Grilla z njim. V tem primeru igrata sedaj oba drugo vlogo. Sicer bi moral biti vendar Grill pri hiši in vsaj sluga bi moral vedeti za to. Neznosno je to! Zakaj ga je pustil Grill v svoji hiši tako na cedilu.

Ko je sluga razložil, da nima pojma, kaj hoče prvi ravnatelj, mu naroči Palmer: »Kavo moram dobiti, sicer ne bom vzdržal niti par minut. Hitro mi jo prinesi, prosim!«

Palmer se oddahne, ko sluga odhiti. Končno je sam za nekaj minut. Sedaj ima priložnost, da se prepriča kaj se je prav za prav zgodilo. V spalnici zapazi ozka vrata, najbrž je zadaj kopalnica. Stopi vanjo in si spusti curek mrzle vode na glavo. Kako dobro dene, glava postaja vse bolj jasna. Že se spominja, kako sta se napila z Grillom. Spomni se da je najbrž zadremal kar za mizo. Toda, kaj se je zgodilo potem. Ko se hoče počesati, seže v žep, kjer je nosil navadno glavnik. Ni ga! Začne iskati po drugih žepih in vidi, da nosi s seboj le stvari, ki jih ni nikdar imel. Tudi 10.000 dolarjev, ki jih je nosil pri sebi, nikjer ne najde. Vozovnice za potovanje v Avstralijo ni nikjer! Pač pa najde po žepih Grillovo denarnico, Grillove legitimacije, Grillovo žepno uro in vse druge drobnarije, ki jih moški navadno nosijo s seboj. Tudi ključev, ki pripadajo najbrž pisalnim mizam, vežnim in hišnim vratom, ne manjka!

Takoj ga prešine misel: Grill je pobegnil z mojimi papirji, mojim denarjem in mojo vozovnico. Kaj drugega si skoraj ni mogoče misliti. Če bi bila tu vmes Rackleyeva roka, bi se gotovo ne zgodila taka pomota, da bi Grilla odpeljali kot Palmerja. To je nemogoče! Izmenjava drobnarij v žepih, izmenjava listin in dokumentov kaže le na to, da se je Grill hotel na prav svojevrsten način maščevati nad njim, ker ga je spravil v tako stisko. Tudi Grill je moral biti pijan, pa si je v pijanskem razpoloženju mislil: Kar Palmer naj poje to kašo, ki mi jo je skuhal. Če me je zastopal pri Gizeli, naj me pa še v delniški družbi, ki je po njegovi zaslugi prišla v bankrot.

Tako se je moralo zgoditi! Palmer ne ve, kaj naj napravi? Kako naj dopove slugi, kaj se je zgodilo? Ali mu bo verjel, da ni Grill? Kakor Grillu niso verjeli, da ni bil v klubu, tako sedaj njemu ne bodo hoteli verjeti, da ni Grill. To velja tembolj, kjer jo je pravi Grill najbrž popihal z ladjo. Ali naj kar na tihem zbeži? Sam ne ve, kaj naj stori? Najprej si uredi obleko. Zaveže ovratnico in se podrobno ogleduje v ogledalu. Ni mu kaj reči. Prav takšen je, kot Jones Grill. Če se pa celo stari sluga moti, potem je to dokaz, da so ga res mojstrsko spremenili v Grilla. Spomni se na Rackleya, kateremu se ima zahvaliti za vse te doživljaje. Široko se zasmeje v ogledalo, ko si zamišlja, kako debelo bi gledal Rackley, če bi zvedel, kaj se je zgodilo danes ponoči. Saj res! Kot Palmer ni imel nobene možnosti, da bi se maščeval nad Rackleyem. Če pa ostane Grill, kar mu je usoda nehote ponudila, se mu bo pa morda še ponudila prilika, da bo obračunal z lopovom. Zapeljiva misel! In Palmer ni bil nikdar bojazljivec, nikdar ni poskušal na sramoten način izmotati se iz kočljivih položajev. Nasprotno, kadarkoli je šlo zares, vedno je bil cel mož. Presneto, to bo veselo, če ga bodo imeli sluga, prvi ravnatelj, vsi drugi in celo Rackley, ki je navit kot ovnov rog, za pravega Grilla.

Charley se prikaže na vratih: »Oprostite, gospod Grill, prvi ravnatelj pravi, da je zadeva tako nujna in da mora takoj govoriti z vami. Ne more več čakati! Pripravil sem kavo doli v delovni sobi. Saj prvi ravnatelj lahko medtem govori z vami, ko boste zajtrkovali.«

Palmer se mora odločiti. Zravna se, obrne se h Charleyu in gre počasi k njemu. Položi mu obe roki na rame in ga odkrito pogleda v oči: »Da, da, dragi moj,« pravi prijazno, »težki časi se nama sedaj obetajo!« Ko vidi, da so se v očeh zvestega sluge zableščale solze, se hitro okrene in stopi skozi vrata na hodnik. Po stopnicah najde pot v pritličje, kjer v veliki veži razburjeno hodi sem in tja nekdo. Najbrž je to prvi ravnatelj.

Palmer tega človeka še nikdar ni videl. Tudi pojma nima, kako se prvi ravnatelj piše. Sedaj se šele zave, kako silno težko bo, zdržati v tej vlogi. Sicer ve, kako se je pravi Grill obnašal. Pozna njegove kretnje, ve, kako je govoril in vse drugo. Toda njemu se še sanja ne, kdo so bili Grillovi znanci, kdo sorodniki? Sam Bog ve, kako se je obnašal Grill do teh. Potem pa vsa zavožena Grillova družba! Če že ne bi bila zavožena, saj bi jo sedaj gotovo zavozil on sam!

»Gospod Grill, oprostite! Razumem, da potrebujete miru in počitka po teh strašnih dnevih!« se opravičuje prvi ravnatelj. »Toda gre za vse delnice, ki ste jih založili.«

»Ah, da seveda!« pokima Palmer in krene proti vratom delovne sobe. »Prosim, pojdite z menoj, gospod ravnatelj, se bova že pogovorila!« Medtem ko stopa Palmer v delovno sobo, tuhta sam pri sebi, kaj neki hoče prvi ravnatelj od njega. Ponudi mu stol in takoj nato plane nad kavo. Upa, da bo lahko izvlekel iz ravnatelja, za kaj gre? Tudi mora ostro opazovati ravnatelja, le tako bo pravočasno opozorjen, če bi storil kaj napak. Poleg tega bo pa treba imeti jezik zelo na vajetih.

»Generalni ravnatelj Western banke mi je pred uro telefoniral in...«

»Ah, da... Western banka,« ga prekine Palmer in pokima, kakor da bi dobro vedel, za kaj gre. Najbolje bo, če se dela še vedno zbitega in bolnega. Prime se za glavo in zastoka. Nato si hitro prižge cigareto in opazuje ravnatelja. Ker Grill molči, začne ravnatelj:

»Western banka postopa čisto pravilno. Upoštevati moramo, da ima banka pravico zahtevati, če zastavljene delnice slučajno zgubijo v znatni meri svojo vrednost, takojšnjo vrnitev izplačanega posojila v roku 48 ur. Če denar v tem času ni vplačan, ima banka pravico zastavljene delnice — prodati.«

Palmerju se je že posvetilo, za kaj gre: »Potemtakem bo rok, ki ga nam je dala banka, potekel...«

»Da, danes ob dvanajstih opoldne sme razpolagati Western banka z vsemi vašimi delnicami, gospod Grill!«

Palmer vstane, potisne roke v žepe in začne hoditi po sobi gor in dol. Neprijetno mu je, ker ga ves čas opazuje prvi ravnatelj, ki mu ne ve niti imena.

»Ob dvanajstih torej, hm...« godrnja Palmer.

»Gospod Grill, prav nobenega načina ne vidim, da bi mogli dobiti ogromno vsoto denarja v tem kratkem času. Saj smo že včeraj morali pri nekaterih večjih izplačilih prositi za odlog!«

»Res je tako!« pravi Palmer in obstane. »No, kaj pa vi pravite k celi stvari?«

CORA
TORINO • 1835
CORA - CORA
l'aperitivo di gusto moderno.
Si prende con seiz.
aperitiv modernega okusa.
Pije se s sodavico.

Malioglasi

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L 0.30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L 1.—, pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L 0.60. Davek se računa posebej. — Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Posestva

Naprodaj:

Vila, 8 sobna, za Bežigradom, 323.000 lir. Vila, 5 sobna, za Bežigradom, 228.000 lir. Hiša, nova, 3 nadstropna, 532.000 lir. Hiša, trgovska, 100.000 lir. Hiša, visokopritlična, štiristanovanjska, 88.000 lir. - Parcele v raznih delih mesta, in gozdove. Pojasnila: Zajec Andrej, realitetna pisarna, Tavčarjeva 10, telef. 35-64.

Kupimo

Kupujem

vse vrste cunj, šiviljske, krojaške odrezke, vreče po najvišjih cenah. Alojz Grebenc, Vošnjakova ulica št. 4, telefon 34-26.

Kostanj - divji

ježice in bukov žir kupuje vedno vsako količino po najvišji ceni trgovina Čuček, Sv. Petra cesta št. 13, telef. 31-85. k

Službe

Dobe:

Več pleskar. pomočnikov

in dva slikarska pomočnika, sprejmem. A. Jelčič, Ljubljana 7, Galetova 11. Telefon 38-40. b

EIAR Radio Ljubljana

išče odličnega **prevajalca** iz italijanščine v slovenščino, prvovrstnega italijansko - slovenskega **napovedovalca** in slovensko **steno-strojepisko** z znanjem italijanščine. Predstavijo naj se samo moči z izrednimi sposobnostmi. — EIAR, Cesta 3. maja 4, mezzanin, od 10 do 12 in od 16 do 18.

Razno

Monograme za robce

in perilo, gumbe, gumbnice, entel, ažur, predtisk izvršimo takoj. Tamburiranje oblek, vezenje perila. **Matek & Mikeš** Ljubljana, Frančiškanska ulica nasproti hotela Union

Trajno ondulacijo

izvršujem z najnovejšim »Fuva« aparatom, ki greje samo 4 do 5 minut. Uspeh - res lepe in trajne frizure - zajamčen. - Frizerski salon Korun Ivan, Ljubljana, Sv. Petra cesta 19. r

Oglašujte v edino uspešnem dnevniku »Slovencu«!

Prodamo

Letošnje novo kislo zelje

imam v vsaki množini na razpolago po najnižji ceni. J. Oražem, Moste-Ljubljana. 1

Izložbene omare

pripravne za vzidavo ali vežo, proda C. J. Hamann, Ljubljana, Mestni trg št. 8. 1

Pristna oranžada

v originalnih steklenicah in mineralna voda na debelo se dobi v glavni zalogi Kolodvorska ul. 8. M. Gerovac.

Zlatnina

Vsakovrstno zlato

briljante in srebro kupuje po najvišjih cenah **A. Božič, Ljubljana** Frančiškanska ulica 8.

Nuova commerciale dolciaria

Trieste, Via Torrebianca 27. tel. 44-67

desidera allacciare relazioni commerciali con primarie ditte grossiste in biscotti, caramelle, marmellate e profumerie.

želi navezati trgovske stike z vodilnimi tvrdkami piškotov, karamel, mezge in parfumerije na debelo.

Globoko užaloščeni sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da nas je za vedno zapustil naš srčno ljubljeni soprog, dobri atek, sin, brat, bratranec in svak, gospod

Dr. BLINC LEO

trgovec

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, dne 7. t. m. ob 4. uri popoldne z Žal kapela sv. Nikolaja k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 5. septembra 1941.

Globoko žalujoči: **Julija,** soproga, **Robert,** sin, **Marija Blinc,** mati, **Marta dr. Blinc,** sestra, ter rodbine: **Blinc, Belak, Dr. Busbach**

Za Ljudsko tiskarno v Ljubljani: Jože Kramarič Izdajatelj: inž. Jože Sodja Urednik: Viktor Centič